

ZAVEZNIKA OBLEGATA BREST-LITOVSK. BALKANCI SE ŠE NISO ODLOČILI.

ZAVEZNIKA STA ŽE ZAVZELA NEKO VAS PRED BREST-LITOVSKIM. — ANGLEŽI SO ŠE VEDNO PREPRIČANI, DA BODO RUSI ZMAGALI. — NEMCI SO VJELI 2000 RUSOV. — SRBSKA VLADA JE ODGOVORILA NA NOTO ITALIJANSKEGA ZUNANJEGA MINISTRA. — VENIZELOS JE ODLOČNO PROTI NEMŠKI AGITACIJI. — RUSKI ZRAKOPLOVCI SO OBSTRE-LJEVALI CARIGRAJSKA PREDMESTJA. — ZAVEZNIKI SO ZOPET IZKRECALI NEKAJ SVOJIH ČET.

Dunajsko poročilo.

Dunaj, Avstrija, 25. avgusta. — Avstrijsko vojno ministrstvo naznaja:

Čete nadvojvode Josipa Ferdinanda in generala Koevesa so poglne sovražnika proti Lesni. — Jugoslovanstvo od Brest-Litovska so našli avstrijski vojniki na hud odpor, toda Rusi so se morali slednji umakniti.

Sovražnik se je začel umikati tudi severovzhodno od Vlodave. Nemška kavalarija prodira po cesti, ki veže Kovel in Kobrin. Ogrski domobranci so zavzeli z naskokom nek vasi, ki leži na železniški progi Kovel-Brest-Litovsk. Med Vladimir Volinskim in besarabsko mejo vlada mir.

Nemško poročilo.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Danes je bilo izdano tukaj sledeče uradno poročilo:

Armadi generala Hindenburga in Eichhorna sta včeraj 2000 Rusov in zaplenili veliko vojnega materiala. Bavarci so se spopadli z Rusi pri Bjalovjeski in jih poglno v beg.

Pred Brest-Litovskim uspešno operira armada generala Mackensena.

Petrograjsko poročilo.

Petrograd, Rusija, 25. avgusta. — Nemci so zasedli že skoraj vse železniške proge, ki vodijo s severa in zapada proti Bjalistoku, mesto samo je pa še vedno v ruskih rokah. Nemci si na vse načine prizadevajo približati se Grodnu in zavzeti zadnjo rusko obrambno črto, kar se jim pa najbrže ne bo posrečilo. Proti Brest-Litovsku prodirajo velike nemške in avstrijske kolone. Trdnjava je zelo močna in z vsem potrebnim dobro preskrbljena. Na celi fronti se vrše manjši spopadi, ki pa nimajo nikakega upliva na splošni položaj.

Londona vest.

London, Anglija, 25. avgusta. — Prebivalstvo napeto pričakuje poročil z vzhodnega bojišča. Vojaški strokovnjaki so prepričani, da se Rusi samo iz strateških ozirov umikajo in da bodo takoj, ko se jim bo nudila ugodna prilika za vso silo udarili na Nemece.

Ko je dospelo v London poročilo o pomorski bitki v Baltičkem zalivu, je zavladalo med ljudmi velikansko navdušenje. Dementu, ki je pozneje sledil, nikdo ne vrjame.

Bitka v Baltičkem morju.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Nemško poluradno poročilo se glasi:

Torpedni čolni, ki so se pojavili pri Pernau, so imeli povelje blokirati pristanišče. Ko je začela streljati nanje obrežna artilerija, so se umaknili. Par ur kasneje so se naši čolni zopet pojavili in razdejali nek rusko križarko ter nekaj jadrnic.

Vest, da so Rusi potopili enajst naših ladij, je neresnična.

Odgovor Srbije.

London, Anglija, 25. avgusta. — Srbija je včeraj odgovorila na noto italijanskega zunanjega ministra barona Sonnina.

Italijanska vlada je vprašala Srbijo, če hoče odstopiti Bolgarski del Macedonije ali ne.

Vsebinska odgovora še ni znana.

Balkanske države.

Kelmoraja, Nemčija, 25. avgusta. — Neki tukajšnji časopis je dobil iz Sofije sledeče poročilo:

Bolgarska je zagotovila grški vladi, da je ne bo silila, da se ji pridruži in da zaradi nje lahko ostane nevtralna. Bolgarska še ni pridobila Rumunske na svojo stran, najbrže se bosta pa obe pridružili Turčiji in napovedali Srbiji vojno.

Rumuni v Nemčiji.

Ženeva, Švica, 25. avgusta. — "Tribuna" je dobila iz Sofije poročilo, da je nemška vlada pozvala vse rumunske delavce v Nemčiji, da naj se takoj izselijo.

Avstrijska vlada je dala zapreti rumunske banke v vseh ogrskih mestih. Rumuni imajo le nekaj dni časa, da se izselijo.

Situacija na Galipolisu.

Carigrad, Turčija, 25. avgusta. — Turška vlada je izdala sledeče poročilo:

V bližini Avi Burna je sovražnik z vso silo navalil na naše postojanke, pa se je moral kmalu umakniti, ker je naša artilerija izborna streljala. Bitka v dolini Yehil se je končala z našo zmago. V bližini Sed-il-Bahra je izstrelila naša artilerija neki sovražniški balon.

Artilerijski spopadi.

Pariz, Francija, 25. avgusta. — Francosko vojno ministrstvo poroča:

Zadnjih pet dni je zavezniško levo krilo precej napredovalo. Angleske čete so zasedle sovražniške strelne jarkove v dolžini 800 jardov. Na južnem delu polotoka se vrše samo manjši artilerijski spopadi.

23. avgusta sta dve francoski stotnjici zavzele neko turško postojanko. 20. avgusta so obstreljevali naše bojne ladije sovražniške pozicije severno od Nagare.

Ruski zrakoplovci.

London, Anglija, 25. avgusta. — Neki tukajšnji časopis je dobil iz Aten brzojavko, ki naznaja, da je neki ruski zrakoplovni oddelek bombardiral ona predmestja Carigrada, ki leže na azijski obali. — Med ljudmi je nastala grozna panika. Mrtvih je bilo 30 Turkov, 8 Grkov in trije Armenci.

Nova ojačenja.

London, Anglija, 25. avgusta. — Danes zvečer je bilo uradno objavljeno, da so zavezniški izkrcali na Galipolisu veliko svojih čet. Izkrcaje je bilo silno težavno, kljub temu se je pa še precej dobro obneslo. V kratkem se bo vršila na Galipolisu odločilna bitka. Vojaki so se izkrcali v zalivu Suvla. Dva transportna parnika sta srečno pristala k obrežju, tretjega so pa začeli Turki obstreljevati, pa je kljub temu došel na svoj cilj.

Zavzete gore Kourazy.

Petrograd, Rusija, 25. avgusta. — Rusko vojno ministrstvo naznaja:

V dolini Passa so zasedle naše čete gore Kourazy in vjeli precejšnje število turških vojakov.

V splošnem je položaj v Kavkazu neizpremenjen.

Novo rusko ministrstvo.

Petrograd, Rusija, 25. avgusta. — Predsednik dume, Mihael Rodzianko je bil zadnji čas večkrat pri carju v avdienci. Krogi, ki imajo z dvorom precej stika, so mnenja, da se bo ustanovilo na Ruškem ministrstvo deželne breme. V tem ministrstvu bodo zastopani pristaši raznih strank.

Car in Židje.

Petrograd, Rusija, 25. avgusta. — Ruski car je v posebnem ukazu dovolil Židom, da se smejo naseljevati v notranjosti Rusije. Izvzeta so le okraja Moskva in Petrograd.

Nemški podmorski čolni.

Kodanj, Dansko, 25. avgusta. — Iz zanesljivega vira se je doznalo, da ima Nemčija 58 podmorskih čolnov, ki skoraj vsi križarijo ob angleški obali. V Baltičkem morju je 38 nemških bojnih ladij.

Iz Kiela je odšlo 6000 mornariških vojakov na francosko fronto, kjer jih bodo porabili pri pionirskem delu.

Grška in zavezniški.

London, Anglija, 25. avgusta. — Četverozveza je še vedno prepričana da se ji bodo pridružile balkanske države. Zavezniški si na vse načine prizadevajo pregovoriti Bolgarsko in Rumunsko, pošiljajo note, stavijo ponudbe, toda dosedaj še nikdo ne ve, kaj se bo zgodilo. Najbrže se bo odločilo že v treh ali štirih dneh. Srbska vlada mora v teku 48 ur povedati Bolgarski, če ji bo dala zahtevani del Macedonije ali ne. Vse je radovedno, kaj bo storila Grška.

Neka brzojavka naznaja, da se je ministrski predsednik Venizelos posvetoval z bolgarskim poslanikom. O čem sta razpravljala, ni znano. Ministrski predsednik bo prepovedal izvažati v Turčijo vojni material, in bo storil vse potrebno, da bo enkrat za vselej konec nemške propagande.

Grška na strani zavezničkov.

London, Anglija, 25. avgusta. — Atenski dopisnik neke tukajšnje brzojavne družbe je sporočil: Grška bo v teku štirih ali petih dni definitivno stopila na stran zavezničkov. Povelje za mobilizacijo je že izdelano in čaka samo še podpisa kralja Konstantina. Vsi nemški trgovci bodo morali zapreti svoje trgovine.

Mirovni cilji.

Socijalistični člani nemškega državnega zbora so pojasnili mirovne cilje njih stranke.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Socijalistični listi objavljajo rezultate posvetovanj, katera so imeli socijalistični člani nemškega državnega zbora s člani stranke nemškega komiteja in sicer glede mirovnih ciljev socijalistične stranke.

— Mir mora biti trajen ter dovesti do ožjega stika med evropskimi narodi.

Sovražnikom Nemčije se ne sme dovoliti, da bi vzeli katerikoli del nemškega ozemlja.

Carinske meje naj se odstrani.

V kolikor je mogoče, naj se ustanovi prostost prometa na morju. Pravico zaplenjenja naj se odpravi ter stavi pod mednarodno kontrolo morske ceste, ki so važne za svetovno trgovino.

Avstrije in Turčije se ne sme oslabiliti. (Se jih stavi v eno vrsto!)

Aneksije zunanjih teritorijev kršijo pravico samodoločbe narodov ter slabijo notranjo silo in harmonijo nemškega naroda. — Vsled tega se opirna vsem takim načrtom krajkovinskih politikov, ki se zavzemajo za osvojitve.

V varstvo ekonomskega razvoja brani Nemčija princip odprtih vrat, enake pravice za vse in v vseh kolonijah, izboljšanje socialnih institucij za blagobit delevskega prebivalstva vseh dežel.

V varstvo politične neodvisnosti Nemčije se odklanja vse osvobodilne namene sovražnikov Nemčije ter tudi one Francozov, ki hočejo dobiti nazaj Alzacijo in Lotaringo.

Konečno zahteva stranka ustanovljenje mednarodnega tribunala, kateremu naj bi se predložilo vse bodoče spore med narodi.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA "GLAS NARODA", NAJVEČJI SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR. DRŽAVAH.

Z zapadnih bojišč. Močno obstreljevanje.

Vršili so se ostri artilerijski boji severno od Arras, v Champagne ter v gozdu Le Pretre.

ZAVZETI ZAKOPI.

Nemci so odbili neki francoski naskok v Vogezi. Obstreljevanje mest Loerach in Offenburg.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — V današnjem oficijelnem poročilu glede bojev na zapadnem bojišču se glasi, da so Nemci v Champagne z uspehom razstrelili par mina. Z ročnimi granatami se je odbilo neki francoski naskok v Vogezi, na Schratzmaennele.

Jugoistočno od Sondernacha so zavzeli Nemci del zakopa, katerega so izgubili dne 17. avgusta. Neki nemški letalec je izstrelil pri Nieuport iz zraka neki francoski biplan.

Parisko poročilo.

Pariz, Francija, 25. avgusta. — V popoldanskem poročilu se glasi, da so bili artilerijski boji severno od Arras precej ostri in da so se v bližini Souchez in Neuville vršili boji z ročnimi granatami.

V Vogezih so se vršili ob Barrenkopf boji z ročnimi granatami. Neki francoski letalec je metal je metal bombe na železniško postajo v Loerach, 28 milj južno-zapadno od Freiburg na Baden-skem.

V večernem poročilu se govori o artilerijskih bojih na celi fronti, ki so bili posebno ostri severno od Arras, v Champagne, v Argonih in v gozdu Le Pretre.

Obstreljevanje mesta Offenburg.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — V nekem oficijelnem poročilu se glasi, da je vrgel neki francoski letalec včeraj zvečer bombe na mesto Offenburg, ki leži izven ene vojaških operacij. Dvanajst civilistov je bilo deloma težko poškodovanih.

Offenburg leži ob reki Kinzing, 17 milj južno-zapadno od Karlsruhe ter ima 14.000 prebivalcev.

Zeppelin v Anglijo?

Amsterdam, Holandsko, 25. avgusta. — "Telegraaf" poroča iz Vlieland, da je šla neka Zeppelin zračna križarka preko otoka ter odplula v severozapadno smer.

Vlieland leži v Zuisder zaliva ter je označena smer severoistočno na obal Anglije.

Z italijanskih bojišč. Položaj neizpremenjen.

Poraz Italijanov na Monte Seibusi. — Odbilo se je tudi naskoke Italijanov na planoto Lavarone in pri San Marco.

Dunaj, Avstrija, 25. avgusta. — Italijanska infanterija, ki je zasedla Monte Sei in Seibus, se je morala umakniti pred avstrijskim ognjem.

Odbilo se je tudi neki naskok na fronti pri San Marco ter na visoki planoti Lavarone. Ob Tonale prelazu se vrši bitka.

V oficijelnem avstrijskem poročilu se glasi:

— Na doberdobiški planoti je prisilila naša artilerija sovražno infanterijo, ki je zasedla južne obronke Monte Dei in Seibus, da se je naglo umaknila. Naša fronta zapadno od San Marco je bila zopet izpostavljena ostremu ognju. Italijani so vzporedno opoldne nov naskok, katerega se je pa odbilo.

Pred mostnimi pročelji pri Gorici in Tolminu ter v okrožju Krna vlada primeroma mir. Sovražnik je prišel pri Bobeu prodirati ter so se vršili tam ostri boji.

Ob celi tirolski fronti se vrše artilerijski spopadi.

ZA VSEBINO OGLASOV NI ODGOVORNO NE UPRAVNIŠTVO NE UREDNIŠTVO.

Nemčija in Amerika. Nikdo ne želi spora.

Glasi se, da bo dala nemška vlada zadovoljiva pojasnila glede potopa parnika "Arabic".

BOLJŠA SITUACIJA.

Berlin ne bo dal nobenega natančnejšega pojasnila, dokler ne poroča poveljnik čolna.

Washington, D. C., 25. avgusta. — Predsedniku Wilsonu se je od strani nemškega poslanika neoficijelno sporočilo, da bo imelo sporočilo, katero je pričakovati iz Berlina glede potopa parnika "Arabic", za Združene države zadovoljiv značaj.

Zagotovilo, da se želi Berlin izogniti vsakemu sporu z Washingtonom, je situacijo precej izboljšalo ter se domneva, da namerava staviti Nemčija nove predloge glede napadov podmorskih čolnov na potniške parnike, ki bodo gotovo zadovoljili washingtonsko vlado.

Ameriški poslanik v Berlinu ni dobil tekom zadnjih 24 ur nikakih novih navodil.

Z zanesljive strani se glasi, da ne smatra zvezna vlada brzojavke, poslano ji potom nemškega poslanikstva, za opravičilo, pač pa za korak v tej smeri, ki bo dovedel do nadaljnjega ugodnega razvoja.

Administracija polaga večjo važnost na ton brzojavke kot pa na posamezne točke, ki so navedene v njej. Se v nobeni poslanični ni Nemčija dosedaj tako jasno izrazila, da ne želi spora z Združenimi državami.

Gerard pri nemškem zunanjem uradu.

Berlin, Nemčija, 25. avgusta. — Uradniki zunanjega urada so v svojih pogovorih s poročevalci pojasnili, da ne želi Nemčija brskirati Združenih držav ali pa dovesti do situacije, vsled katere bi prišlo do zapletljavej. Domneva se, da se je dalo isto izjavo tudi amerškemu poslanstvu in sicer oficijelno. Ameriški poslanik je imel včeraj zvečer posvetovalje z ministrom za zunanje zadeve, pl. Jagowom ter se ga je informiralo, da nimajo oblasti dosedaj še nobenega oficijelnega obvestila glede te zadeve.

Predsednik pruskega deželnega zbora, grof Schwerin, je izjavil, da hoče nemški narod sedaj in vedno živeti v miru z Združenimi državami. Nemčija pa mora seveda varovati svoje interese.

Haiti pod varstvom.

Združene države so stavile Haiti pod protektorat ter bodo eventualno uporabile tudi silo.

Washington, D. C., 25. avgusta. — Državni tajnik Lansing je danes objavil, da bo trajal protektorat, katerega nameravajo ustanoviti Združene države na Haiti, deset let ter bo vsled tega le začasen. Državni tajnik je povdarjal, da je ta akcija nesebična ter da se drži administracija prejšnje izjave predsednika, da hočejo vzeti Združene države niti pedi zemlje kakega tujega teritorija.

Oboježeno intervencijo na Haiti je opravičil Lansing s tem, da imajo prebivalci v mestih lakote in da jih izrablja tova profsonalnih revolucionarjev. Da se resni prebivalce republik Haiti pred njimi samimi, se je odločilo za to akcijo.

Iz teh objav je sklepati, da bo prišlo do krvoprelitja, če ne bo hotel sprejeti Haiti predlogov washingtonske vlade.

Iz poročil, ki prihajajo iz Port-au-Prince, je razvidno, da ne odobrava haitski senat predlagane pogodbe in da ji stavi na pot vsakovrstne ovire. S predlogom so zadovoljni le novi predsednik ter člani kabineta, ki so prišli v urad s posredovanjem Združenih držav.

Pričakovani obrat. Japonska za zavezničke.

Japonske čete bodo baje pomagale Rusom in Francozom ter se že vrše tozadevna pogajanja.

STALIŠČE JAPONSKE.

Japonska ustava prepoveduje uporabo japonskih čet in japonske mornarice v Evropi.

Tokio, Japonska, 25. avgusta. — Petrograjski poročevalce lista "Kokumin Simbun" pravi, da je izvedel iz zanesljivega vira, da je naprosila Rusija Japonsko, naj razven dobave municije pošlje v Evropo svoje čete.

Dosedaj se ni še potrdilo te vesti.

Pariz, Francija, 25. avgusta. — "Moja prva skrb bo, da se tesneje zvežem Japonsko z zaveznički", je rekel baron Kikujiro Iši, bivši japonski poslanik za Francijo, ki je postal pred kratkim minister za zunanje zadeve v kabinetu Okuma.

Na vprašanje, kake vrste bo pomoč, katero namerava dati Japonska Rusiji, je rekel minister: — Od pričetka vojne je dobavljala Japonska Rusiji orožje in municijo. Vsprico resnih težkoč, ki so prišle sedaj nad Rusijo, je nastala za nas dolžnost, da damo Rusiji kar največ pomoči.

Včeraj objavljena brzojavka iz Tokio vsebuje sledeče:

Izvanredno važnost se pripisuje konferencam med ministrskim predsednikom in vojnimi ministrom. Te konference so baje v zvezi s prošnjo, ki je dospela z najvišjega mesta v Evropi in v kateri se prosi za odposiljatev japonskih čet na zapadno bojišče. Japonsko se je že preje vprašalo glede njenega mnenja. Sedaj pa se je stavilo vprašanje tako, da mora odgovoriti. Ljudsko razpoloženje je proti odposiljatelju čet v Evropo, ker je tudi določeno v ustavi, da se sme uporabiti armada in mornarico le v obrambo časti, varnosti in interesov prestola in države.

Sir Grey odgovarja nemškemu državnemu kancelarju.

London, Anglija, 25. avgusta. — V neki včeraj zvečer objavljeni izjavi Sir Edwarda Greya, ki tvori odgovor na govor nemškega državnega kancelarja, se pozitivno izjavlja, da je Velika Britanija odločena nadaljevati z vojno, dokler se Nemčija ne odpove svoji častihlepnosti, da nadvladuje druge narode.

V izjavi se trdi, da je Nemčija hotela to vojno in da jo je povzročila stem, da je odklonila predlog, naj se skliče konferenca za uravnavo srbskega vprašanja. — Ta odklonitev je bila vzrok, da se je Anglija vdeležila vojne.

Sir Edward Grey izjavlja pozitivno, da ne bo Anglija razpravljala o vprašanju glede prostosti na morju, dokler obstaja neprostost na suhem.

Snežni zameti v Alpah.

London, Anglija, 25. avgusta. — V nekem poročilu iz Ženeve se glasi, da je padel v tirolskih Alpah prvi sneg, vsled česar so otežkočene obojestranske vojaške operacije. Sneg je padel v višini 8000 črevljev. Čete se je že opremilo z zimskimi monturami.

Eksplodizija v tovarni za municijo.

Allentown, Pa., 25. avgusta. — Dva delavca sta bila ubita in več drugih jih je bilo težko ranjenih, ko je eksplodirala neka granata, vsebujoča mešanico smodnika in nitroglicerina. Eksplodizija se je završila na poti iz tovarne na strelišče, kjer se preiskuje municijo.

Protest Švedske.

Stockholm, Švedska, 25. avgusta. — Švedska je zopet dvignila pri nemški vladi protest in sedaj radi obstreljevanja švedskega parnika "Gotland", katerega se je po izvršenem napadu prevedlo v Cuxhaven. Povdarja se, da ni imel parnik na krovu nikakega vojnega kontrabanta.

Carranza.

Carranza bi rad na vsak način postal vrhovni šef republike Mehike. Amerikanci zapuščajo Mehiko.

Washington, D. C., 25. avgusta. — Zastopniki generala Carranza si na vse načine prizadevajo pridobiti zase naklonjenost evropskih vele-sil, kljub temu, da so vse evropske države sporočile amerškemu državnemu departmentu, da se ne bodo umešavale v mehiške zadeve. Sodnik Charles A. Douglas, juristični svetovalec Carranza, je obiskal danes Cecilia Spring-Rice ter mu predložil Carranzove zahteve.

Kaj bo iz vse te zadeve, se še ne more reči. Znano je edino le to, da bo Carranza odločno zavrnil vse mirovne predloge.

Zastopnik Villove agature v Washingtonu, bo jutri odpotoval v Chihuahua.

Laredo, Tex., 25. avgusta. — Danes je dospelo iz Mehike sem 25 ameriških beguncev, ki so imeli seboj najmanj za pol milijona zlata in srebro. Namenjeni so v Perth Amboy, N. J.

Brownsville, Tex., 25. avgusta. — Danes je vdrl v Hildago okraj 20 oboroženih Mehikancev. Ko jih je začela zasledovati ameriška kavalarija, so se umaknili.

V splošnem je situacija v Mehiki neizpremenjena.

Nemški špijoni?

Washington, D. C., 25. avg. — Uradniki Tajne službe so aretirali danes zvečer nekega Gustava Kopscha, uslužbenca Carnegie-zavoda, in sicer na podlagi obdolžbe, da je nemški špijon. Imel je baje pri sebi načrte in fotografije fortov ob atlantiški obali.

Uradniki Tajne službe zatrjujejo nadalje, da je dobil Klopsch važne informacije glede obrežnih utrdb.

Jetnik je doma iz Draždan ter se nahaja štiri leta v deželi. Baje je vzel prvi državljanski papir. Po završeni aretaciji ni hotel dati nikakih pojasnil.

Dva ribiška parnika potopljena.

London, Anglija, 25. avgusta. — Ribiška parnika "Integrity" in "Young Frank" sta bila danes potopljena od nekega nemškega podmorskega čolna. Posadki obeh čolnov sta se izkrcali.

Pozor, pošiljatelji denarja!

Denarne pošiljate v Avstrije bodemo sprejemali kljub vojni a Italijo, pošta gre nemotljivo preko HOLANDIJE in SKANDINAVIJE.

Zadnja poročila nam naznaja, da se

"GLAS NARODA"

(Slovenic Daily.)
Owned and published by the
Slovenic Publishing Co.
(a corporation.)

FRANK SAKSER, President.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.
Places of business of the corporation and
addresses of above officers:
25 Cortlandt Street, Borough of Man-
hattan, New York City, N. Y.

Čelo leto velja list za Ameriko in
Canada \$3.00
pol leta 1.50
pol leta za mesto New York 4.00
pol leta za mesto New York 2.00
Evropa za vse leto 4.50
pol leta 2.55
četrt leta 1.70

"GLAS NARODA" izhaja vsak dan
izvenredno in praznikov.

"GLAS NARODA"
("Voices of the People")
Issued every day except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

Advertisement of agent.

Dopisni bres podpisane in osebnosti 33 ne
prihajajo.

Človek naj se blagoviti pošiljati po
Money Order.

Tri spremeni kraja naročnikov pro-
simo, da se nam tudi prejmejo
naročila naznan, da hitreje
nasledimo naslovnik.

Dopisni in pošiljati narode te
naslov:

"GLAS NARODA"
25 Cortlandt St., New York City.
Telefon 4677 Cortlandt.

Zarek luči.

Brzojavka, katero je poslal
včeraj nemški poslanik državne-
mu departamentu, je upanja polno
znamenje, da je prišel Berlin ko-
nečno spoznavati kriminalno blaz-
nost izzvanega spora z Združenimi
državami ter prekinjenja di-
plomatnih vezí.

V brzojavki se pozivlje vlado
Združenih držav, naj ne prične z
nobeno končno akcijo v slučaju
"Arabica", dokler se ne sliši
nemške vlade. Pod gotovimi po-
goji je ta zahteva upravičena, če
ni nikakega brezpotrebne za-
vlečevanja od strani nemške ad-
miralitete, da dobi poročilo od
poveljnika podmorskega čolna,
ki je potopil "Arabie". Nemčija
pa ni čakala na definitivne infor-
macije, temveč je dala Združenim
državam že prej gotovo zagoto-
vilo. V brzojavki se glasi, da je
bilo proti namenu Nemčije, če
so Amerikanci v resnici izgubili
življenja na "Arabie". Istotako
vsebuje skoro popolno izpoved
slednja izjava: "Nemška vlada bi
globoko obžalovala to dejstvo ter
daje izraza svojim najiskrenejšim
simpatijam do vlade Združenih
držav."

To lahko pomeni veliko ali ma-
lo, a ton je izvrsten, in če imajo
besede kak pomen, je jasno, da ni
nemška vlada še pripravljena po-
tegniti Združene države v krog
številnih in mogočnih sovražnikov
Nemčije.

Prejšnje obnašanje Nemčije z
ozirom na ameriške proteste gle-
de vojevanja s podmorskimi čolni
vzbuja dvome glede odkritosrčno-
sti nemškega zunanjega urada,
ko prosi časa in premisleka v raz-
voju situacije, nastale vsled po-
topa "Arabica".

A že z izključno nemškega sta-
lišča premočeno: zakaj bi nem-
ška vlada želela spora z Zdrže-
nimi državami?

Tekom šestih mesecev vojeva-
nja s podmorskimi čolni je potopila
Nemčija tri angleške parni-
ke, ki so imeli na krovu ameriške
potnike. Eden teh parnikov je
šel na krovu nekaj municije,
drugi pa nobene. Kake vojaške
prednosti je imela Nemčija od
razdejanja teh parnikov? Kake
vojaške prednosti bi imela v na-
slednjih šestih mesecih, če bi
nemški podmorski čolni potopili
tri nadaljnje parnike istega tipa?

Ali bi smatral celo Tirpitz po-
top teh parnikov za kompenzaci-
jo v slučaju vojne z Združenimi
državami, ki bi vrgle vse svoje
neizčrpane vire na stran zavezni-
kov?

Ta domneva je videti smešna,
a toliko zdravega razuma imajo
najbrž tudi v Berlinu, da spozna-
jo, da bi bile šanse na strani A-
merike in da bi si Nemčija nako-
pala silnega sovražnika.

Ameriški narod si ne želi vojne
z Nemčijo, če jo mogoče vojno
preprečiti na način, vsled katere-
ga ne bo trpel ugled Združenih
držav. Amerika pa je na nasprotni
strani trdna v sklepu, da se

mora morjenje ameriških držav-
ljanov na visokem morju na vsak
način ustaviti.

Nemčija ima lahko mir ali pa
vojno z Združenimi državami, kot
si želi. Pogoji miru so vsi nave-
deni v poslanicah predsednika in
ti pogoji niso nikakor težki. Ne
involvirajo nikakih žrtve nemške
časti in nemških pravic. Tudi ne
involvirajo nikakih žrtve nemških
vojaških interesov.

Tekom čelga spora je bila
Nemčija mnenja, da Združene dr-
žave "blufajo" in da ne bodo
pričele z nobeno resno akcijo, naj
se zgodi kar se hoče.

To je bila nevarna teorija in
lahko usodopolna za tako veliko
vlado kot je nemška. Združene
države ne "blufajo". Strano res-
ne so in ta resnost temelji na pre-
pričanju, "da dela pravica pravi-
ce".

Če je brzojavka, katero se je
včeraj poslalo državnemu depart-
mentu, istinita kot je videti, po-
tem je prišla nemška vlada do
spoznanja resničnega razpolože-
nja ameriškega naroda in na pod-
lagi tega je mogoče, da se bo dalo
spor poravnati mirnim potom.

Situacija bi bila vsled tega
svetlejša kot je bila kedaj izza
velikega masakra na "Lusitani-
ji".

Domače vesti.

New York, N. Y.

Kot se nam poroča, prirede ro-
jaki iz domžalske okolice v nede-
ljo dne 29. avgusta izlet k "Re-
nemu Lazarju" v Long Island.
Ta izlet se baje ne bo vršil vsled
kake posebne dobičkalnosti, pač
pa se bodo po mogočnosti iz-
žrebali trije krasni dobitki, kateri
so ostali od zadnje enake prire-
ditve. Zabava na veseljem pro-
storu se prične ob 10. uri dopol-
ne in bo trajala čeli dan. Vstop-
nina je določena za možke 75¢,
za ženske pa 50¢ s pivom vred; ra-
vno tako dobi vsak gost po eno
pravo kranjsko klobaso brezpla-
čno, vsled česar je odbor mnenja,
da je žgornj navedena vstopnina
primerna. Ker tudi izvrstne god-
be ne bo manjkalo, je pričakovati
od strani slovenskega občinstva
obilo udeležbe, to tem bolj, ker je
morebitni čisti dobiček namenjen
vsled vojne prizadetim najbed-
nejšim družinam domžalske oko-
lice.

V soboto dne 28. avgusta se vr-
ši redna mesečna seja Slovenske-
ga samostojnega bolniškega pod-
pornega društva, na kateri se bo
razpravljalo več važnih točk; za-
to se opozarja vse člane in članice,
da se te seje polnoštevilno udeleže.

Blazni Jakob.

Češki pisatelj Václav Kosmák.

Med B...om in Z...ami se
razteza dolg hrib. Spodaj je po-
krit z vinogradi in sadnim drev-
jem. Na vrhu raste gost les, naj-
prvo črn gozd, višje pa liščenje,
brinje in hrasti. Z najvišjega sle-
mana, porastlega s praprotoj, gle-
dajo naokoli sive razvaline stare-
ga gradu.

Ko sem nekoč prišel v ta kraj,
sem si hotel ogledati te razvaline.
Bilo je koncem meseca maja. Ne-
bo se je radostno smejala na raz-
cevalo zemljo, vzdih je bil sam
balzam; po drevju in grmovju so
prepevali ter šebetalali drobni
ptiči; nekje skrita je kukala ku-
kavica in v zraku so brenčale in
brneli buče in mušice, kakor bi
pili veter in nevidno harpo. Stopal
sem preko vinogradov navzgor
k lesu. Steza se je vila med
bradjami in poljem, dokler nisem
bil v mogočni senci visokih jelk.
Kako je prijeten ta hlad, kako
tožno to šumenje, kako krasen,
mehek je čilim iz poznadnega
mahu! Jaz sem vedno obžaloval
ljudi, ki prebivajo po nelistnatih
krajih. Ti ne poznajo največje
prirodne lepote.

Čez kakšne tri četrte ure je bil
gozd že redkejši, sementerja se je
že pokazal mlad hrast ali bran
vedno več in več, dokler ni smr-
je dočela prestalo. Steza pa je bi-
la vedno bolj strma in peščena.
Uhajala je med leščevje in priti-
kale hraste z lepim, še mladim
listjem.

Sto in sto evrek me je gledalo,
sto in sto metuljev se je izprele-
taval po njih, a jaz sem stopal
v materine dušice vonjave kakor
osamljen ter vtopljen v krasno
okolico, da sem naenkrat stal —

sam ne vem kako — pred razva-
linami.

Staro otemnelo ozidje je otož-
no strmelo k nebu in skozi prazna
okna je zrlo vrselo majevno nebo,
kako na dvoru, v razpalih dvorah
nagajanje trava ter precvitajo
koprove, mleček in kristave. Ta-
ko motri nedolžnega otroka zve-
davo jasno oko mrtveca, okraše-
nega s cvetjem. Zamislil sem se
in žalost mi je prevzela sree.

"Dober dan, stric! Kaj bi ra-
di?" sem zaslušal glas za seboj.
Ozrem se. Tam je stal mož, le na-
pol s cunjjo pokrit, ter me zrl z
bodečimi očmi. Bila ga je sama
kost in koža; imel je zolto obli-
be, dolgo, zmrušeno, sivo brado. Z
nepokrite glave so mu divje vi-
sile kodrast lasje preko čela. Jaz
sem ga začudeno gledal od nog
do glave.

"No, kaj me gledaj? Lej, to je
moj grad! Ampak spremstvo vse
uteklo. Pa nič ne dě! Sam te dol
povedem."

A to me ni mikalo prav nič. O-
brnil sem se ter neprijetno dir-
njen odhitel od razvalin. Ko sem
bil že med grmovjem, sem čul,
kako je klical za menoj: "In če
jo srečaš, še ne pozdravi jo!"

Kadar pa sem zvečer domov
prišel, sem pripovedoval, kaj sem
videl.

"Ha, to je bil blazni Jakob!"

je rekel star sosed.

"Kdo je ta človek?"
"To vam je žalostna povest, le
poslušajte! Tam v D...ni je ži-
vel pred več leti krovaj Palčič.
Imel je čedno hišico ter je pošte-
no živil ženo in sina. Sin Jakob
je bil priden in razumen. Oče ga
je pošiljal v šolo, a ko mu je bilo
dvanajst let, ga je obdržal doma.
Jakob se je kmalu toliko izučil,
da je pomagal očetu šivati, kakor
vsak pomočnik. Dobro so se ime-
li, najbolj pa Palčičevka. Ni ime-
la druge skrbi, nego kuho, pranje
in dve kozji.

Tako je bilo vse dobro — ali
Palčič je jel hirati. Čepel je, kr-
pčeval in zbadal toliko časa, da se
ga je lotila sušica in nekdanj krog
vseh vernih duš je po kratkem
bolehanju zadnjič vzdahnil ter za
vedno zatisnil oči.

Pri Palčičevih so zavladali ža-
lostni dnevi. Vse je bilo prazno:
očeta so povsod pogrešali. Palčič-
evka je molče hodila in Jakob
je žalostno sedeval za mizo ter čil-
val iz očetovega Sv. pisma. Sivati
ni smel — ni bil mojster. Minili
so božični prazniki, minil post —
a ko so zelenile njive, sušile se
ceste, je mati sinu urejala perilo.
Jakob je šel na pokopališče od
očetovega groba se poslavljat.
Ko je prišel domov, je objel ma-
ter, jo poljuboval v obraz in ob-
jokane oči, vzel culo na pleča in
palico v roko ter rekel: "Mati,
ne jokajte! Če Bog da, čez dve
leti se vrnem, pa boste brez vse
skrbi; jaz vam bom dober sin."

Pokropil se je z blagoslovljeno
vodo ter odšel po svetu. Delal je
pri različnih mojstrih na kmetih
in v mestih; materi je večkrat pi-
sal. Izprva je dobival odgovor od
matere — pozneje pa vedno red-
keje, dokler niso popolnoma iz-
ostale materina pisma. Jakob ni
vedel, kako naj si to tolmači. In
še slutil ni, kar se je bilo zgodilo.

Prišel je v D. mlad čevljar. Ko je
videl, da ima Palčičevka lepo hi-
šico, vrhutega še nekaj premože-
nja, je vprašal še dovolj trdno
vdovo za njeno roko. Čez nedolgo
časa je privolila v to, pa kakor je
že na tem božjem svetu, da je
stara norost hujša od mlade, je
dala nanj prepisati kočo in pri-
tem popolnoma pozabila na sina.

Minili sta dve leti. Jakob je šel
po cesti proti domu. Kako prijet-
na je pot domov! Vas je izginja-
la za vasjo, da je naposled zagle-
dal v daljavi znane gore in gozde
in kadar je osmega dne zahajalo
sonce, je uziel v njegovi bliščobi
rojstno hišo. Prišel je domov, od-
prl dur — za mizo je sedela mati
z nekim mladim možem pri ve-
čerji. Jakob je pozdravil ter ma-
ter poljubil. Prebledela je ter šla
iz hiše. Mož za mizo je izprego-
vil: "Pozdravljam te! Sedi!" Ja-
kob ga je začudeno pogledal ter
stopil za materjo v kuhinjo.

"Mati, kdo je ta mož v hiši?"

"Tvoj novi oče."

"Kaj?! — In besedice mi niste
sporočili!"

Mati je umolknila.

"Niste mene imeli?"

"Tebe utegnemo vzeti k voja-

kom — a kaj naj potem sama po-

čnem?"

"Mene k vojakom? — edinega
sina? — Kaj pa je s kočo?"

"Kaj te to briga? Koča je mo-
ja — dam jo, komur jaz hočem.
In naposled, kaj ti mar, kaj jaz
delam? Saj boš tako jetičen ka-
kor je bil oče. Ali naj bom vedno
za usmiljenko v tej bajti?"

Jakob se je za trenotek zagle-
dal v njo, obrnil se in molče od-
šel. Že se je mračilo. Šel je za
vas, kjer je pokopališče. Odprl je
vrata, prekrizal se in ko je našel
očetov grob, je sedel nanj, oprl
lakti ob kolena, položil čelo v
dlan ter nepremično sedel.

Ura za uro je minila, a Jakob
ni šel domov.

Zasvitalo je jutro — a Jakob
še ni ostavil groba, niti čez teden.
Niti čez mesec. Kar naenkrat pa
je izginil. Za njim ni bilo ne du-
ha, ne sluha. Čez dobrega pol le-
ta pa so si pripovedovali ljudje,
da so ga videli na B...skem hri-
bu; vsakemu se neki izogiblje in
prebiva na starem gradu. Mater
je to vznemirilo. Šla ga je iskat
in ga je v resnici dobila. Bral je
lešnike po leščevju. Kadar pa jo
je zapazil, je zbesnel ter metal ka-
menje za njo, toliko da je utekla.
Sicer pa ni storil živi duši nič za-
lega in zato so ga tudi ljudje pu-
ščali v miru. Nihče ni vprašal,
kaj dela ali s čim se živi. Les in
polja sta bila polna sadežev, za-
kaj bi mu jih ne privoščili nesre-
čniku?

Pa ko je začel naletovati sneg
ter jelo zmrzovati, se je prikazal
v bližnji vasi. Stopil je v to ali
ono hišo, sedel za peč in molčal,
dokler ni dobil kaj jesti. Ko se je
najejal, je nemo odšel, kakor je
bil prišel. Reče — zmešalo se mu
je, ker je mati pozabila na očeta
in nanj ter se omožila s tujim člo-
vekom. In tako blazni že čez pet-
deset let! V klet starega gradu si
je nanosil mahu in listja, a se
preskrbi tudi s sadjem, krompir-
jem in kar najde na polju — z
eno besedo: tam živi kakor ro-
ka. Na zimo se večkrat vidi, kako
se dviga dim iznad starega zidov-
ja; — tedaj kuri. Pozimi z ljud-
mi vsaj kaj govori in ga tudi kdo
obišče ter mu prinese griljčje
kruha. A vsakemu zakliče pri od-
hodu: "Če jo kaj srečaš, še ne
pozdravi jo!" S tem misli svojo
mater. Reče misli, da še živi, ka-
kor gnjev v njegovem sreu."

"Kdaj je umrla?"

"E, mož jo je kmalu ugonobil.
Sam je zapil kočo in umrl v
ječi."

Odšel sem se zanimal za Ja-
koba. Namenil sem se, da grem še
enkrat gledat razvaline. A minilo
je leto, uvenela jesen — in nisem
dosegel svojega namena.

Pa po Vseh Svetih, ko je bil ne-
koč lep dan, sem si mislil: Kdo
ve, če bo solnce letos še tako
krasno sijalo — pojdi na hrib!
Napil sem se torej k razvali-
nam. Stopal sem zopet preko vi-
nogradov k lesu. — Ali kako je
bilo vse drugače! Trte so stale
suhe; nikjer ne listja, ne cvetja
— povsod le gola zemlja. In pa
v lesu! Jelke so se majale in o-
tožno ječale v vetru. Nikjer žive
duše; le prestrašen zajec je pre-
skočil cesto in vran je letel na
plan. Leske so stale gole, a listje
na hrastu je viselo, kakor bi ga
snela rja. Pri vsakem koraku se
je lomilo in šumelo pod nogami.
Zdajpazdaj se je uprl veter ter
nesel odpale liste.

Razvaline sem zagledal skozi
golo drevje že od daleč. Ko sem
prišel k njim, je Jakob sedel vrh
zidu. Imel je na sebi nekaj star
plašč, desnice je držal nad očmi
za sence ter strmel v daljo. Ob-
ličje je imel obrito in dolgi sivi
lasje so mu letali v vetru. Kora-
čil sem k njemu navzgor.

Kadar pa me je zaslišal, se je
ozrl ter pokazal z levico v dalja-
vo na sinje gore, kjer se je nebo
na obzorju klonilo k zemlji.
"Stric, kako daleč je tja?"
"Zakaj vprašate?"
"Zakaj! — Tja moram iti!"
"Kaj boste tam počeli?"
"Kaj! — Storklje so že davno
odletele, pa lastovke tudi, pa škr-
janci tudi — samo jaz sem še tu-
kaj!"

"Pustite to, pa pojte rajši dol.
Tukaj je mraz."

"Lisico in Jakoba ne zebe", je
rekel ter spet gledal v daljavo.

Hotel sem vplesti pogovor z
njim, a on me je kratko zavrnil:

"Strie, beži stran — pa če jo sre-
čaš, ne pozdravi je!" ter se je iz-
nova zagledal v sinje gore.

Ogledal sem si razvaline, pa se
vrnil domov. Po nebu so se podili
čudni oblaki, veter je glasneje
bučal skozi gozd in na drevju je
trepetalo suho listje, kakor krila
naobedenega metulja.

Prišel sem domov, ko je bilo
solnce zašlo. Mesec je že visoko
stal, bil je manjši, rumen in videti
je bilo, kakor bi hitel med oblaki
v divjem tiru.

Kadar pa sem legel in zasnival,
sem videl Jakoba, sedetega na
razvalinah v luninem svitu, kako
je držal desnico nad očmi ter str-
mel v nebo.

A na obzorju je zasijala svetlo-
ba kakor severni sij ter obsevala
Jakoba, da je stal kakor v ognju
— in njegova postava je rastla
više in više ter dosegala temni
oblak; njegovi sivi lasje so se dvigali
po zvezdnatem nebu kakor
beli oblaki, katere podi vihar, a
oči so se mu svetili kakor meteor.
Mahnil je z roko ter zaklical, da
je odmevalo od gore do gore ka-
kor silni grom: "Ne pozdravi
je!" Gromki glas me je vzbudil.
Bil sem prestrašen. Danilo se je
že. Pogledal sem skozi okno; ne-
bo je bilo oblačno in naletaval je
prvi sneg.

Zvečer so pripovedovali ljudje,
ki so bili šli v gozd po drva, no-
vičjo, da blazni Jakob sedi na sta-
rem gradu mrtve.

Oni, ki zajemajo svojo oliko-
nost iz romanov, pravijo, da pre-
pusti ljudi nimajo čustev! —
Kaj ima več vojnjave; cvet na ši-
ki ali papirnata cvetka? — Kaj
uica več jedra: slaščica, ali ržen
kruh? — Jakobova usoda govori!

Pogrešani poslanec.

Češki listi javljajo, da se več
mesecev pogreša češko-agrarni
poslanec Dürich. Nekaj tednov
pred izbruhom vojne se je odpe-
ljal čez Italijo v Spanjo, kjer sta
se nahajali njegovi dve hčerki, ki
sta bili zbežali iz Francije. Hotel
je svoje hčerki pripeljati nazaj
na Češko — sedaj pa je sam iz-
ginil.

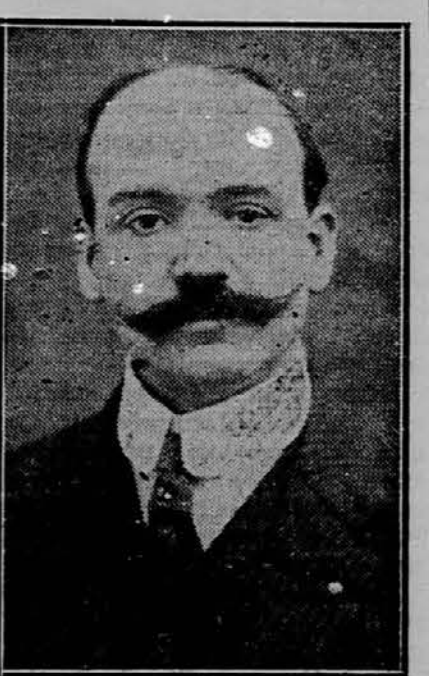
Dva sina in 14 vnukov v vojni.

Kmet Gampenrieder pri Bole-
nu ima dva sinova in 14 vnukov v
vojni. Gampenrieder je 93-letni
starček in bi bil šel rad sam v vo-
jno, kar pa seveda ni mogoče, a ze-
lo ga veseli, da sta šla njegova dva
sinova, ki sta tudi že priletela, v
vojno proti sovražniku. Dva vna-
ka sta na bojnem polju že padla
junjske smrti.

Rad bi izvedel, kje se nahaja
FRANK ZARZUT, ki je bil več
mesecev pri meni na hrani.
Prosim ga, da se mi oglasi, ali
pa če kdo ve za njega, naj mi
naznani njegov naslov. — Jos.
Jaksetič, Box 451, Norwich, Pa.
(26-27-8)

Iščem svoja prijatelja FRANKA
OVNČIK in ALBERTA NA-
PRUDNIK. Doma sta iz Griž
pri Celju na Štajerskem. Pro-
sim, da se mi javita, ali pa če
kdo ve za nju naslov, da ga mi
naznam. — Ludvik Pospel, P.
O. Box 186, Tooele, Utah.
(26-28-8)

NAZNAILO.
Cenjenim naročnikom v Pe-
sylvaniji sporočamo, da jih bo v
kratkem obiskal naš potovalni sa-
stopnik

MR. EVONKO JAKŠA,
ki je pooblaščen pobirati naro-
čnino in izdajati tozadavna pot-
dila.

Sedaj se mudi v Pittsburghu,
Pa., in okolici.

Upravništvo "Glas Naroda".

10¢

NAJBOLJŠE AMERIŠKE CIGARETE

TURKISH TROPHIES

CONK TIP

Indonezijske tobakne lističe iz ciprskih cigaret.

VELIKO ZBOROVANJE V NEW YORKU.**JUGOSLOVANI!**

Bratje Slovenci, Srbi in Hrvati!

Dan 29. avgusta naj ostane nepozabljen v naši newyorški ka-
loniji. Tega dne bo namreč v Amsterdam Opera House (v veliki
dvorani) 340 W. 44. ulica ob dveh popoldne

VELIKO JUGOSLOVANSKO ZBOROVANJE.

Bratje! Naše sosednje, naše bližnje in daljne naselbine so že
izpregovorile v tem usodopolnem času, izrekle so svojo sodbo, svo-
jo odločitev in željo. Čas je, da se tudi mi zdravimo in pokažemo,
da smo istih misli, kakor naši bratje. Dosedaj je bilo dovolj govor-
jenj, sedaj je pa treba pokazati, da smo pripravljeni posvetiti vse
sile svojemu domu in svojemu narodu. Potrebno je torej, da se
29. avgusta vsi sestanemo.

V naš krog bo prišel redek gost, najboljši govornik na slo-
vanskem Jugu, neumorni delavec za zedinjenje Slovencev, Srbov
in Hrvatov,

Dr. NIKOLAJ VELIMIROVIČ,

ki bo obenem tudi glavni govornik na tem zborovanju. Opisal nam
bo žalostno stanje našega naroda, katerega že stoletja zatirata naj-
večja sovražnika, Avstrija in Nemec.

Govoril bo v imenu naših bratov, ki umirajo po avstrijskih
ječah, žnijimi vred nas bo pozival na ustrajno borbo in na složno
delovanje.

Razen dr. Velimiroviča bo govoril na zborovanju v imenu Hr-
vatov, starosta Hrvatskega Sokola.

g. JURAJ BOŠKOVIČ,

v imenu Srbov:

prof. MIHAJLO N. PUPIN,

v imenu Slovencev:

g. FRANK SAKSER.

Razen tega bode sodelovalo slovensko pevsko društvo "Sla-
vec" ter tamburaški odsek Hrv. Sokola "Dalmacija".
Jugoslavlani! Bratje Slovenci, Srbi in Hrvati, nikdo naj ne
zamudi te prilike.

Vstop je vsakomur prost, brezplačen, na zborovanju se ne bo
pobiralo nobenih prostovoljnih prispevkov. Pridite, vsi, možki in
ženske, mladi in stari!

Spored je sledeči:

1. Zborovanje otvori g. Anton Tanasković;
2. "

Slovenski Svet.

Zemljepisna in statistična slika današnjega slovanstva.

Napisal prof. Lubor Niederle.

(Nadaljevanje)

Pomikanje proti severu je sicer ostalo, toda ni se vršilo v taki meri kakor prej, deloma zato, ker so bili ti kraji čimdalje bolj neplodni, deloma zato, ker se je že od XV. stol. glavno pa od časov Petra, kolonizacijski tok razširjanja ruskega življa obrnil proti jugu proti jugovzhodu in vzhodu. Od tega časa je ruska kolonizacija sicer napredovala, toda v celoti le neznatno, glavne so bile samostanske in razkolniške naselbine. Naselbine so bile neznatne, koncentracija majhna. V celoti vidimo nasprotje prejšnjim razmeram: razvoj na severu ponehava in težišče pomikanja in obenem obljudečnosti se nagiblje s severa in iz sredine na jug. Nastaja doba ruskega pomikanja na jug in na vzhod.

Tatarski naval je postavil velik jez, čez katerega ruska kolonizacija ni mogla, dokler niso bili podvrženi tatarski kanati, ki so tu nastali. In do tega pa dolgo ni prišlo. Toda kakor hitro so spone odjenjale, po le. 1480, je čut masševalnosti, združen z ekspanzijo, izsiljeno vsled notranjega razmnoževanja in še z drugimi momenti, takoj povzročil zelo energično pomikanje Rusov proti vzhodu, jugovzhodu in jugu, ki se kaže v zgodovini vojsk kot neprestani pritisk ruskih obrambnih linij. Prvo linijo na bregovih Oke je zamenjala že v polovici XVI. stol. t. zv. tulska od Putilja na Sejmu čez Brjansk in Tulo k Uni (pritok Mokše); v prvi polovici XVII. stol. stavi moskovska vlada odločno nove linije belgorodsko (Belgorod-Voronež-Kozlov), simbirsko (Tambov-Simbirsk) in zakamsko (Sengilej-Menzelinsk); sočasno se je zelo obljubila Poltavščina, na koncu XVIII. stol. je bila napravljena obrambna linija ob Doncu, za carice Ane linija ukrajinska (1731—1735, od Vrhunjedneprovskaja do Zmijeva na Doncu), ki pa se že čez 40 let umakne novi liniji dnjeprski med Dnjeprom in Azovskim morjem. Osvojitev je bila končana s padcem krimskega hanata l. 1783. Naravno, da je s pomikanjem teh bojnih obrambnih linij šla na jug tudi kolonizacija vsake vrste, ruska in jugoslovanska. Deli obzolja so bili naseljeni že v XVIII. stol., drugi, na pr. breg med Bugom in Dnjestrom ali tavrška guberija, šele v XIX. stol. V istem času se je začela ruska kolonizacija tudi na Kavkazu linija kavkaška na Kubanu in Tereku leta 1779. do 1799.), toda završila se je šele v teku XIX. stol., po dokončani kavkaški vstaji leta 1864. Do Zavolžja so prišli Rusi prej, glavno od časa Petra, ko je bila stara zakamska linija od Sengileja preložena k Samari in v letih 1734—1744 na Orenburg. V notranjo Azijo pa se je začelo pomikanje še prej s kolonizacijskim delom bratov Stroganovih in za časa vpadu Jermaka (1558—1582) v Sibirijo (do Oba in Irliša) in je bilo končano v teku XIX. stol. z osvojitvijo vse Sibirije, Sahalina in Mandžurije, na jugu pa s pridobitvijo stepne oblasti kirgiške in slednjic tudi Turkestana (Taškent 1864, Samarkand 1868, Hiva 1873, Kokand 1876, Axbad 1881, Merv 1884, Murghab 1885). Povsod so šli vojaki z roko v roki v ruski, glavno velikoruski kolonisti.

4. Oblast in narodnostne meje. V glavnih obrisih očrtani razvoj ruskega naroda, posebno pa njegova neprestana kolonizacija posledet, sta napravila, da ni mogoče omejiti vse ruske oblasti z enostavno zemljepisno črto, zakaj večji del ruske zemlje v Aziji in del tudi v Evropi nam ne predstavlja kompaktnega bivališča, ampak samo večjo ali manjši skupino naselbin — večjih tudi posameznih — v enogradično tujem ozemlju. V svojem jedru seveda prebivajo Rusi kompaktno v vzhodni Evropi, večji del v mejah ruske države, manjši tudi v avstrijsko-ogrski državi, toda tudi pri tem jedru so pravzaprav le zahodne in južne meje bolj določene; vzhod in sever je širok pas v obliki morskih zalivov in otokov, ki drobe široko reko drugodnih elementov finskega in turkotatarskega izvira. Meje oblasti, obljude razum na malih otokih s prebivalci ruske narodnosti, so od začetka ustale Neve in Petrograda, do katerega sega od zapada finska oblast, te-le:

Od Petrograda gre meja najprej ob finskem zalivu k ustju Narove (toda tu je mnogo finskih otokov), potem ob tej reki, Pejpuškem in Pskovskem jezeru proti Izborsk in od tam, čez Lucin (Ludsen), Lejman, Olhovsko, Kasino, Udinovo k Druji (Pridrujski) na Dvini pod Driso, potem ob levem bregu Dvine k Dvinskemu (Duenburg) in k vsem Arronen, Swenten in odtod na jug k naselbinam Demmen, Novi Aleksandrovski, Vidzy, Svenejan, potem v loku k zapadu okoli Vilne (čez Troke) do Grodov pod Osmjani, pelje čez Voronovo, Dubiče, Druženike na Njenu (sev. od Grodna) k Augustovemu južno od Suvalk. Od Augustovega gre poljsko-ruska, ne strogo določena meja čez Bobro na Bjelostok, Suraž na Narevo, Bjelsk, Drohič na Bugu in dalje v Holmski Rusiji po novem delu VI. Francieva od Sarnakov poleg Bjele, Parčeva, Krasnostava k Tomazevu, odkoder gre v loku okoli Tarnograda, prestopi na Gališko, gre k reki Sanu nad Jaroslavje, poleg te reke k Sanoku in od tod čez poljski Rymanow, Duklo, Zmigrod, Osjeko in Ropo, ter pride do Pivnične na ogrski meji.

Od Pivnične gre meja nekoliko na zapad (tu so še štiri ruske vasi) in sega z nekoliko ovinki v spisko in šariško županijo in sicer po Popradu do Spiške Sobotre. Po poslednjem delu Czambela in Tomajevskega, ki se v rezultatih samo malo razlikujeta, se začneja na Ogrskem ruska meja pri Lipniku ne daleč od izvira Dunajca in gre čez Kaminko mimo Stare Lubovne k Jakubuhom, kjer sede Rusi po celotni gornjem obrežju Torise do Hodermarka in Stelbaha in gre po levem bregu Torise k Sabinovu in k Žatkovecu. Odtod se vrne v velikem loku na sever okoli Bardijova do slovaškega Gaboltova in Zborova (na Jarugi, pritoku Tople) in se nadaljuje potem proti jugu na levem bregu Tople do Petkovev, nakar prestopi v novem velikem loku Ondavko pri Valkovu, Laborec pri Brestovu, Ciroko nad Snino in gre čez Valaškovec, Porubo, Hlivišče, Konjušk k vratom Uzhoroda. Za Uzhorodom so sosedje Madžari in ruska meja gre tukaj dalje čez naselbine:

Radvansko, Zdravce, Koritnjane, Hedfark, Globoko, Komarovce, Dubrovko, Lučke, Podgorod, Rosvigovo pri Mukačevem, Kenderemiv, Kušanovico, Dilok, Lalovo, Fogaraš, Pistrjalovo, Barbovo, Makarjevo, Šarkad, Remeto, Kvasovo, Kumjato (madž. Komjat), Egreš, Karačfalvo, Šašvar, Čomo, Himlivec, Šašfalo, Sivljuš, Kiralyhazo, Dubovinko (poleg rumunske Ternavke), Veljatin, Buštino, Remeto, Benedvljo, Hrušovo, V. Apšo (poleg madžarskega Sigeta), Bočkov, Mikovo, Kročuniv, V. Runo, Krasno, Ruskoovo do Višova, na istoimenski reki, kjer pa so Rusini že v manjšini.

Od tod prestopi poleg desnega brega rečice Vasira v Bukovino. Tu gre po Lemonierovi mapi čez Kirilbah sev. od Kimpolunga k Ruski Moldavici in k Kačici sev. od Gurahumore. Potem se obrne v loku nazaj na sever in gre čez reko Sučavo, pusti gornji tok Sere-ta ruski, razun, okolice Storošince, gre čez Kaminko, Negotino, mesto Sereth in ob meji nazaj k izlivu Pruta iz Bukovine. Četno, mesto Seret tvoriata tukaj nemško-rumunski otok. Drugi ruski otoki pred to mejo so v Galiciji glavno med Lutčo in Kortezyno južno od Rzeszowa, mali pred Rymanowim, Dynovim, v okolici Jaroslava in ob obrežju Visloke na Ogrskem, Osturnja v Spisu ni velik otok na jugu Krempaha, drobni v Šarišu, Zemplinu, Uzhorodu, Abanji, Szatmaru, v Bukovini je večji otok med Serethom in Sučavo (Hatna, Dragomirna, Lipovani, Ipostite, Danila, Merecej in dr.).

Za avstrijsko mejo pride ruska meja proti Rumunom in za to se smatra navadno državna meja na Prutu. Toda tudi tu je v sev. kosku Besarabije med Prutom in Dnjestrom kos ruske zemlje, glavno v okraju hotinskem v t. zv. besarabski Bukovini. Drugod žive Rusi še bolj raztreseno in se zelo rumunizirajo.

Po Nestorovskem gre meja ruske oblasti v Besarabiji po nasel-

binah Balamutovski, Ržavineh, Grozineh, Sankoveh, Reugaču, Dinoveh, Dolžoku, Bjeloveh, Giždevu, Kišu-Salievu, Kišu-Zamžievu, Bjelavineh, Tiekanih, in Fitešti. V rosockem in bjeleckem okraju so ruske naselbine že raztresene (njih število je podal leta 1782. Čubinskij). Toda predrl so celo na jug guberije. Kočubinskij naveda na pr. dvojce rusih sel v akkermanskem okraju (Stepanovka, Rajlanka). Število so različna. V celoti je našel Čubinskij v Besarabiji 100.000 Malorusov, Nestorovski jih leta 1905. ceni na 250.000. Toda zadnja ruska statistika je našla Rusov 27.8% vsega prebivalstva, torej približno 540.000 (izmed teh 380.000 Malorusov).

Naprej od Dnjestra na vzhod ni mogoče meje strogo označiti vsled pomanjkanja podrobnih map. Tu ruske narodopisne mape, ki sem jim imel pri roki, raztegnejo sicer rusko oblast do Črnega morja, toda na jug od črte Jampol-Balta-Olivopol-Jelisavetgrad-Slavjanoserbsk-Novocerškask s okraji naseljeni s tolikimi tujnimi otoki (Nemci, Bolgari, Rumuni, Tatarji, Grki, Židi, Armeni), da na jugu ni mogoče govoriti o kompaktni ruski naselbini; strogo se bo dalo določiti šele tedaj, ko bodo podatki narodnega štetja pošteno obdelani. Dosedaj manjka tu podrobnejšega dela. Kako zelo pestra je kolonizacija južnorusskih guberij, se vidi najbolje iz tega, da je v herzonovski guberniji po Deržavinu konstatirala zadnja statistika 57 jezikovnih skupin, v besarabski 41 in v tavrški 39. Prevladujoči živelj je seveda maloruski.

(Nadaljevanje prihodnjici).

Roža.

Napisal: Jaroslav Vrehlický.

Bilo je meseca maja leta 1283. Nekako sredi ulice del Corso, ki je tedaj tvorila sredino Florence, je stal nasproti hiše peka Folca Portinarija mladenič vitke rasti, obleden v tesno se prile gajočo črno obleko, ki je bila tedaj običajen kroj bakalarjev visoke umetnosti.

Dolgo je že stal tukaj in oči vidno nekaj pričakoval. Zlato pomladansko sonce je poplavljalno ulico z morjem svetlobe; neobičajno sveže ozračje se sicer še ni lesketalo v globokem poletnem azurju, ali bilo je nekaj nena vadno sanjavega v teh mehkih valovih, ki so pluli k ostrim vrhovom patrijskih poslopj, k stolpom in kupolam čarobnega mesta. Nekaj kakor spev nevidnih ptic se je razlagalo v višini, zdajpazdaj se je začelo iz vrto in nasadov slavnostno šumeti nekoatih dreves, in zopet je zavladala sanjava tišina, polna nepopolne pomladne neznosti in dovtone čarobnosti. Včasih se je prikazal na ulici brat kakega reda s pobožno prekritimi rokami na prsih. Z rožnim vencem na beli vrvi okoli ledij prikazal se je kakor senea, da bi se tim bolj videla bela krila golobov, ki so poletavali v celih gručah z na zidkov Signorie tiho in plaho, kakor bi ne hoteli rušiti tišine mesta, pogreznjenega v zlato pomladne sne.

Mladenič, zavil v plašč, je stal kakor soha ter gledal nepremično v grm rož, cvetočih pred hišo. To so bile polne, velike rože baj ne krasote in omamljivega vonja.

V tem se je bližal po ulici resnih korakov in s sklonjeno glavno mož, prav tako črno opravljen v obleko, bogatega patrija; v roki je držal list, zdajinzdaj z njega kaj prečital ter se včasih nasmehnil. Kaka dva koraka pred mladeničem je obstal, prekriža roke na prsih in ga ostro opazoval. Mladenič dolgo ni čutil, da ga opazuje, končno pa se je pre dramil, stegnil obe roki in sto pil prihajajočemu nasproti.

— Moj Quido! — vsiklene in nehote seže po listu, s katerega je ta čital še pred trenutkom.

— Ne tako hitro, Durante, — odvrne odgovorjeni, ogiba se, ter dvigne list nad glavo, kakor bi hotel prijatelju nagajati, — ne tako hitro!

— Saj veš, da koprim hrepenenja, — ga je prosil mladenič — Čisto naravno, oni, ki lju bijo, vedno plamte v hrepenjenju — pravi Quido polagoma, kakor bi citiral.

— Ti se mi posmehuješ.

— Ne, prijatelj, toda ne vem če te zadovolji moj odgovor. Č zadevah, tičočih se ljubezni, i nam svoje posebno mnenje, dru gačno kakor ti in kakor Cino —

— Tudi kakor Dante da Mai ano, — ga prekine prijatelj, — Vem to, vem. Toda za boga, da vendar sem. Ravno tvoj odgo vor me bo delež zanimal najbolj. —

— Tu imaš, — in segel je v stransk žep, — odgovor Danteja da Mai ano. Skoro razžalil me je način kakor on govori o ljubezni. Tak nizko, kakor obzorje njegove duše. Tim bolj hrepenim po tvojem odgovoru. — In zopet stegne ro ko po prijateljevem pergamentu

Toda Quido Calvacanti je dr žal trdno pergament nad glavo in rekel s potnemnim obličjem:

— Pusti, Durante moj, pusti! Tudi moj odgovor te ne zadovolji. Koliko nam veruje v ljubezen in kako drugače jo vsakdo poj mi. Cino samo dobrovoljno, Dan te da Maiano s topimi mislimi z gorečim srcem, in jaz — jaz s hladnim razumom. Največji

predmet ljubezni je meni filozo fija. To je oni sladki gospod, ki me nadvlada: Ecce deus fortior me! — Kdo izmed nas ima prav? — Tvoj odgovor! Tvoj odgo vor, nestrpnosti gorin; — je kli cal prijatelj.

V tem, ko je izročal Quido pri jatelju svoj odgovor na njegov sonet, so se odprla vrtna vrata pri hiši Folca Portinarija, in iz stopila ste dve matroni, resnega, strogega obličja, sivih las, v bo gati, toda priprosti opravi. Za nji mi se je pokazala na ulici deklica nežne postave, oblečena v naj bolj belo oblačilo, lahke, sklo njene glave, z nežnim nadihom rdečice na bledem, prosvitnem licu. Stopila je med matroni ter šla sredi med njima po ulici.

Prijatelja sta se ognila in jih počakala s spoštljivim, globokim poklonom. Matroni ste se pono sio in hladno zahvalili za pozdrav, levojka pa je globoko povelsla svojo lepo glavičo, kakor pod te zo krasote, in bogatejša rdečica je pobarvala njeno lice, podobno v tem trenutku roži na grmu, mi no katerega je pravkar šla. Samo za hip je dvignila plaho, kakor srna, svoje nepopolno globoke, temno azurne oči ter korakala na orej sredi matron z obotavljajo čimi se koraki in s sklonjeno gla vo.

— Tako ponižna je moja devi za in tako ljubezniva, — je za šepetal, tresoč se skoro začudenja in svete bojazni, prijatelj Quida Cavalcantija.

Ta, starejši in hladnejši, je bil tudi tako zavzet, in polovišči svo jo roko na prijateljevo ramo je ponovil žalostno poslednje bes le jednega njegovih sonetov: — Vzdihaj, kliče k duši neprestano! Nato pa hitro zavije v sosedno ulico.

Durante Alighieri je stal še vedno nem, s pogledom, uprtim na to rajsko priznanje. — Evo, am koncem ulice se je lesketala na "creatura bella bianco vesti a", kakor žarna lilija med sivimi tebli venečnega trsa. Kakor kora tajoč plamen se je dvigala, in videti je bilo, kakor da je vsa trsota te pomladne prirode, ves starodaven pogled zamišljenega nesta, vsa svetloba in jasnost, ves vonj in lesk samo okvir, iz ka terega sije ona, smehljajoča se, z lahko rdečico na licu, z ono nežnostjo v globokem očesu, z o ro prijaznostjo večne, neskončne ljubezni.

In stal je še dolgo, dolgo na ulici pred hišo peka Folca Portinarija mladi Durante Alighieri. Nepremično je zrl v to rožo, najprej topno, brezmišlno, v nepopis nih bolih, pozneje je spoznal nje ne zavitke, kako so se vrtili v než nih spiralah, brzi, krilati njegov duh je stopal po njih globokeji in nižje, črne njegove misli so de lovale s tako silo, da je izginila roža in so ostale samo še spira le, vedno padajoče, krožeče, sto pajoč v neznano brezno, besno in grozeče. Vizija pekla je pre šinila v tem trenutku njegov mo zeg, peklo muk, katere je prebil, je dobivalo formo ter v ti roži odpiralo pred njim svoje žrelo.

In med tem so njegove solze tek le na rožo, gorke kakor stopljeni zvinice, žgoče kakor žvepleni dež Sodome in Gomore. Toda tudi očistujoče in povzdigujoče. V od lesku solz se mu je naenkrat za delo, da v njegovi roki ta krvava ognjena roža blede, da se sveti v sneženem blešku, in s koncem nevihte v svojem srcu je videl, kako roža raste neprestano v obrovskem razmerju, raste v žare stič prestol svetnika, kjer je sre če rožo empyrea, kjer je vsak li dišče ognjeni vir, kjer biva lju bezen, ki pregiba vse zvezde. In blizu sredine vstaja z jednega iz med lističev ona "creatura bella bianco vestita" ter mu prihaja naproti, držeč v roki venec neve nečega lavora, katerega listje so zvezde, zvence po vsejmu ka

— To pa jaz dobro razumem, messer Simone. Vidite, najina po ta so različna.

— To imate prav — vi iščete tukaj rime, in jaz sem priprav ljen, da odvedem iz cerkve Bice in jo spremim domov; nekaj ča sa se bomo se sprehajal po tr gu, potem pa oddidem k cerkve ni mrtvom. To bi bilo za kanco no, messer Alighieri.

— Vam — je naročeno? — in od koga?

— Od nje, od Bice, hčere Folca Portinarija. Imam že besedo, mes ser trovatore, kot ženin pojdem po njo — kot ženin. Z bogom, signore, z bogom! Ko najdete rimo, se me spomnite.

Dante ga ni več čul. Morje te me ga je poplavlilo. Slušal je ču den šum, kakor bi se odpirala zemlja. O, če bi ga hotela požreti! Toda ona, kruta in trda, ni storila tega. Drevesa, okoli njega so naprej slavnostno šumela, ro že so dalje cvetele, golobje so ka kor sicer poletavali z nazidkov, vzduh je bil jasen, svetel in vo njajoč, in le v njegovem srcu je bilo brezno, bila je noč, bil je šum. Ni vedel, kako dolgo stoji tukaj, držeč v roki odgovor pri jatelja Quida Cavalcantija. Še vedno neprečitano, — odgovor, po katerem je tako hrepenel. — Kaj ta odgovor, zdaj je imel druge ga.

Koraki, govorjenje in smeh so ga prerinili iz misli. Ona se je vrnila po končani pobožnosti iz cerkve. Šla je zopet bela in žare ča, toda ne več sredi matron, — ti dve ste šli zadaj — ampak šla je naprej, a na njeni strani se je zibal in prestopal on, isti Si mon de Bardi, ki se je še pred trenutkom tukaj z njim pogovar jal. In zdaj je zopet pripovedo val same dovtipe ter se smejal, in ona je držala v roki njegov šo pek ter se lahko smehljala, ma troni pa ste šli za njima s čutom materinskega ponosa. Bili so ž blizu pesnika, in govor je posta jal vedno bolj glasen in izživljil Dante je hotel zbežati, ali ni imel toliko moči, sicer je bilo pa tudi že prepozno.

— Ta sreča, iti z vami, — j brbljal messer Simone, — kako jo preživim!

— Ne vem, če je res tako, — odvrne ona skromno.

— Ali hočete dokazov? — je izval on.

— Če pride sreča, more biti vsakdo srečen. — je zvenel njen glas, in pesnik je čutil, kako se zreali v njem solza, — toda spo minjati se v svoji sreči ubogih, to je večja umetnost.

— Ne razumem vas, signora. Koga naj se spominjam?

V tem sta dospela pred hišo ob grmu, polnem cvetočih rož.

— Trpečih, signore Bardi — tr pečih, — reče ona tiho.

Odtirala je najkrajnejšo rožo, in predno se je messer Simone nadejal, j oje dala pesniku s po večnimi očmi ali vendar z očmi polnimi nežnosti in brezkonne ljubezni.

Niti besedice ni rekla — on tudi ne. Odsla sta v hišo — in on je na ulici pritiskal k ustnicam to bujno razveteleko ognjeno rožo, katero je posvetilo njeno oko s solzo nebeške nežnosti in brez končne ljubezni.

In stal je še dolgo, dolgo na ulici pred hišo peka Folca Portinarija mladi Durante Alighieri. Nepremično je zrl v to rožo, najprej topno, brezmišlno, v nepopis nih bolih, pozneje je spoznal nje ne zavitke, kako so se vrtili v než nih spiralah, brzi, krilati njegov duh je stopal po njih globokeji in nižje, črne njegove misli so de lovale s tako silo, da je izginila roža in so ostale samo še spira le, vedno padajoče, krožeče, sto pajoč v neznano brezno, besno in grozeče. Vizija pekla je pre šinila v tem trenutku njegov mo zeg, peklo muk, katere je prebil, je dobivalo formo ter v ti roži odpiralo pred njim svoje žrelo.

In med tem so njegove solze tek le na rožo, gorke kakor stopljeni zvinice, žgoče kakor žvepleni dež Sodome in Gomore. Toda tudi očistujoče in povzdigujoče. V od lesku solz se mu je naenkrat za delo, da v njegovi roki ta krvava ognjena roža blede, da se sveti v sneženem blešku, in s koncem nevihte v svojem srcu je videl, kako roža raste neprestano v obrovskem razmerju, raste v žare stič prestol svetnika, kjer je sre če rožo empyrea, kjer je vsak li dišče ognjeni vir, kjer biva lju bezen, ki pregiba vse zvezde. In blizu sredine vstaja z jednega iz med lističev ona "creatura bella bianco vestita" ter mu prihaja naproti, držeč v roki venec neve nečega lavora, katerega listje so zvezde, zvence po vsejmu ka

Slovensko katoliško

podp. društvo

svete Barbare

ZA ZEDINJENE DRŽAVE SEVERNE AMERIKE.

Sedež: FOREST CITY, PA.

Inkorporirano dne 21. januarja 1902 v državi Pennsylvania.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: JOŽEF PETERNEL, Box 95, Willock, Pa.
I. podpredsednik: KAROL ZALAR, Box 647, Forest City, Pa.
II. podpredsednik: ALOJZ TAVČAR, 290, N. Cor. 3rd St., Rock Springs, Wyoming.
Tajnik: JOHN TELBAN, Box 707, Forest City, Pa.
II. tajnik: JOHN OSOLIN, Box 492, Forest City, Pa.
Blagajnik: MARTIN MUHIČ, Box 537, Forest City, Pa.
Pooblaščenec: JOSIP ZALAR, 1004 North Chicago St., Joliet, Ill.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEK, 900 Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNI ODBOR:

Predsednik: IGNAC PODVARNIK, 4734 Hatfield St., Pittsburgh, Pa.
I. nadzornik: JOHN TORINC, Box 622, Forest City, Pa.
II. nadzornik: FRANK PAVLOVČIČ, Box 705, Conemaugh, Pa.
III. nadzornik: ANDREJ SLAK, 7713 Issler Ave., Cleveland, Ohio.

POROTNI ODBOR:

Predsednik: MARTIN OBREŽAN, Box 72, East Mineral, Kans.
I. porotnik: MARTIN ŠTEFANČIČ, Box 78, Franklin, Kans.
II. porotnik: MIHAEL KLOPČIČ, 628 Davson Ave., R. F. D. 1, Greenfield, Detroit, Mich.

UPRAVNI ODBOR:

Predsednik: ANTON HOČEVAR, R. F. D. No 2, Box 11½, Bridgeport, O.
I. upravnik: ANTON DEMŠAR, Box 135, Broughton, Pa.
II. upravnik: PAVEL OBREGAR, Box 402, Witt, Ill.

Dopis naj se pošilja I. tajniku Ivan Telban, P. O. Box 707, Forest City, Penna.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

kor glas množie in šum padajočih voda. Sveti, sveti, sveti — Hosana in Alleluja neskončnih in ne številnih angeljskih zborov.

In pritiskaje rožo k svojim ust nicam je čuti v duši prve obrise velike svoje pesni, ki mu je jedi na pomagala prenesti izdajo lju bezni in domovine, in ni vedel, da ide mimo mlad mož, slikar, ki s je, videc ga staji z rožo v roki globoko zamišljenega, tudi vsta vil, — da bi si vtisnil v dušo ve liko njegovo sliko ter jo pokazal bodočim vekom.

In ta slikar je bil Giotto.

Moda in politika.

Nemci se zdaj mnogo trudijo, da bi ustvarili svojo narodno mo do in izpodrinili francosko modo. Zdaj so prišli na to, da za to pri zadevanje ne govore samo gospo darski in narodni, ampak tudi politični nagibi.

Francози so si s svojo modo pridobili ne samo nešteto milijonov denarja, ampak tudi simpatije in vpliv, kar jim je politično neiz merno koristilo. Ko je bil l. 1677. na kongresu v Nymwegenu pri znan francoski jezik za diploma tični jezik vseh držav, je tudi francoska moda zadobila splošno veljavo. Colbert, ženjalni finan ni minister kralja Ludovika XIV. je prav prerokoval, rekoč: "S svojim okusom homo vse prema gli in s svojo modo pridobili ves svet."

Čim je bila Francija priznana kot vladarica na polju mode, je modo vedno izkoriščala za poli tične namene. Če je kako državo hotela pridobiti zase, se ji je la skala tudi s tem, da je svojo mo do primerno prikrojila.

Ko je bila rusko-japonska voj na, tedaj je imela Francija tako na Ruskem, kakor na Japonskem važne interese in je hitro vpelja la v modo japonske kimono-krila in ruske bluze. Med turško-bolgarsko vojno so Francози simpa tizirali z Bolgarijo in hitro je francoska moda ukazala: Ves svet mora nositi bolgarske barve in vezene po bolgarskih vzorcih. Celo turške žene so se uklo nile, in poslušajoč povelje fran coske mode, nosile bolgarske bar ve in bolgarske vezene.

Ko je Francija delala na to, da se sprijazni z Anglijo, je vpeljala v modo škotske barve in škotski kroj, in celo tango, pregrešni ples tango, je bil samo zato modern, da so mogli Francози v Južni A meriki lažje izpodrivati nemško konkurencio.

Japonski oficirji instruktorji.

Pariski list "L'Eclair" je izve del iz Petrograda, da so posla bili japonski artilerijski častniki od srede aprila prevzeli vezbanje ruskih artileristov. Japonski čast niki se ne bodo podali na bojišče, ampak bi kvečjemu vodili sestav ljanje in ravnanje z japonskimi topovi.

Epilog procesa proti dijakom v Travniku.

Poročali smo o obsodbi srednje šolskih dijakov in Travniku. Med obsojenci je tudi učiteljčienik Sa dulah Nikšić, obtožen hudodelstva izsiljevanja, ker je bil eden vodi teljev kampanje za odpravo nem skih napisov v Sarajevu.

Popisovanje živil v Sarajevu.

Te dni so oblastveni organi na tančno popisali vse zaloge živil, pijače, mila, lesa in premaga. Zad nji čas je v mestu primanjkovalo moke in špecerijskega blaga.

Smrten skok.

Osemletni John Baderian je sko čil večeraj na 23. cesti New York iz kare, pri tem je pa prišel pod karo, ki je dospela od nasprotn e strani. Kolesje ga je tako poško dovalo, da je na poti v bolnišnico umrl.

PEVSKA DRUŠTVA. PRIJATE LJJI SLOVENSKE NAR. PESMI: POZOR!

Izšel je tretji zvezek izbranih narodnih pesmi in prepričan sem, da ustrežem z izdajo tega zvezka vsem slovenskim pevcem in prija teljem domačega lepega petja. — 2. zvezek obsega 32 narodnih pesmi, in sicer: 20 možkih, 7 me sanih in 5 ženskih zborov. Nova pesmarica 3. zvezek obsega 30 no vih narodnih pesmi: 1. Adijo, pa zdrava ostani. 2. Dekle, kdo bo te bebe troštol? 3. Fantje se zbira jo. 4. Fantje se zbira jo. 5. Goreči ogenj. 6. Hladna jesena že prihaja. 7. Je pa davi slavnica pala. 8. Kaj pa dekle tukaj delaš? 9. Kaj si je zmisli naš cesar, naš kralj. 10. Kedo bo listje grabu. 11. Kje je moj mili dom? 12. Le sekaj, se kaj smrečice! 13. Le semkaj k me ni sedi! 14. Ljubca moja, oј kod si s'noč hodila? 15. Majolka bodi pozdravljena. 16. Moj očka so mi rekli. 17. Moj oče ima konjička dva. 18. Marjar. Nezvesta bodi zdrava. 19. Moj fantič je iz gor negj kraja. 20. Ne bom se možila na vsote gore. 21. Nocoj pa, oh nocoj. 22. Oblak rdeči

Jugoslovanska

Katol. Jednota

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

GLAVNI URADNIKI:

Predsednik: J. A. GERM, 507 Cherry Way or box 57, Brad-dock, Pa.

Podpredsednik: ALOIS BALANT, 112 Sterling Ave., Barberton Ohio.

Glavni tajnik: GEO. L. BROZICH, Box 424, Ely, Minn.

Blagajnik: JOHN GOUZE, Box 105, Ely, Minn.

Zaupnik: LOUIS KOSTELIC, Box 583, Salida, Colo.

VRHOVNI ZDRAVNIK:

Dr. MARTIN IVEK, 900 N. Chicago St., Joliet, Ill.

NADZORNIKI:

MIKE ZUNICH, 421-7th St., Calumet, Mich.

PETER ŠPEHAR, 422 N. 4th St., Kansas City Kans.

JOHN VOGRICH, 444-6th St., La Salle, Ill.

JOHN AUSEC, 5427 Homer Ave., N. E. Cleveland, O.

JOHN KRŽIŠNIK, Box 133, Burdine, Pa.

POROTNIKI:

FRAN JUSTIN, 1708 E. 28th St., Lorain, O.

JOSEPH PISHLAR, 308-6th St., Rock Springs, Wyo.

G. J. PORENTA, Box 701, Black Diamond, Wash.

POMOŽNI ODBOR:

JOSEPH MERTEL, od društva sv. Cirila in Metoda, šte. 1, Ely, Minn.

LOUIS CHAMPA, od društva sv. Srca Jezusa, šte. 2, Ely, Minn.

JOHN GRAHEK, st., od društva Slovencev, šte. 114, Ely, Minn.

Vsi dopisi, tikajoči se uradnih zadev, kakor tudi denarne pošiljave, naj se pošiljajo na glavnega tajnika Jednote, vse pri-tombe pa na predsednika porotnega odbora.

Na osebna ali neuradna pisma od strani članov se ne bo-de oziralo.

Društveno glasilo: "GLAS NARODA."

CLANOM IN ODBORNIKOM KRAJEVNIH DRU-ŠTEV V NAZNANJE!

Vse proteste, incitativne, predloge in sploh vse uradne stvari oziroma dopise, ki se tičejo J. S. K. J. JE POŠI-LJATI GLAVNEMU TAJNIKU.

Najprej mora glavni tajnik vse pregledati, ker mi brez njegove vednosti ničesar ne natisnemo, kar se tiče Jednote.

Vse, kar bo on odobril, bo v našem listu pravočasno priobčeno.

Uredništvo G. N.

Starca.

Spisal Lev Tolstoj.

Dva starca sta se bila zaoblju-bila na božjo pot v Jeruzalem. — Eden njiju je bil premožen kmet; ime mu je bilo Jefim Tarasč Šev-levjev. Jelisej Bodrov, drugi, je imel le malo posestva.

Jefim je bil čisti-vreden mož; ni pil žganja, ni kadil in njuhal tobaka, ni psoval nikoli svojega bližnjega in se je držal v vseh re-čeh vrlo in strogo. Izvoljen za sta-rosto, je opravljal dvakrat svoj po-sel z vso poštenostjo. Imel je dva sina in oženjenega vnuka, in vsi so živeli skupaj. Izgledal je ze-lo dobro, šele v njegovem sedem-desetem letu mu je začela siveti brada.

Jelisej, star možiček, ne bogat, ne reven, je svoje dni hodil okoli tesat; zdaj na starost je živel do-ma in redil čebule. Eden sinov je delal zmag doma, drugi je živel pri očetu. Jelisej je bil dobrodu-šen in vesel. Ob priliki je pil svoj kozareček žganja, njuhal je tobak in je rad prepeval. A bil je tih človek je živel v miru s svoji ka-kor s sosedi. Majhne rasti, črnkasta s kodrasto bradico, je imel kakor njegov patron, prerok Elizej, ple-šo po celi glavi.

Ze davno sta se bila zaoblju-bila in se domlenila, da pojdeva skupno, a nikoli ni Tarasč ugnelil: komaj je bila kaka stvar opravljena, ta-kaj je moral začeti drugo; zdaj je oženil vnuka, zdaj je čakal, da se vrne mlajši sin od vojakov, in ta čas si je zidal hišo.

Nekega praznika sta se sešla starca in se usedla na tramovje za novo hišo.

"Kdaj, boter", je prišel Jeli-sej, "izpolniva svojo obljubo?"

Jefim je nagrbnil čelo.

"Treba še počakati", je menil.

"Je hudo leto zame... Začel sem zidati hišo, mislim sem: kaj malega čez sto rubljev pojde za to; in zdaj sem že pri tretjem stotaku in hiša še ni gotova. Pred poletjem se ne bom mogel odtrgati. Poleti pa, če Bog da, se napraviva na pot."

"Jaz pa pravim, da ni nič odla-sati. Treba iti zdaj. Spomlad ima-mo, to je zdaj pravi čas."

"Naj bo pravi čas, boter; a de-lo je enkrat v teku — ali naj ga prže človek v kot?"

Tudi Jelisej je bil gotov. Deset

panjev z zarodom vred je bil pre-pustil za sedemdeset rubljev so-sedu, trideset rubljev je zbrskal doma; stara mu je dala zadnje, kar je bila prihranila za svoj po-greb, tudi sinaha je dala, kar je imela.

Vsa dela je bil izročil Jefim Ta-rasč starejšemu sinu; kje in kolo-ko je treba napraviti sena, kam je treba navoziti gnoja, kako dogo-toviti in pokriti hišo. Vsako stvar je bil preudaril in vse odredil.

Jelisej je samo naročil stari, naj mlado zalego v prodanih panjih dene posebej in odda sosedu, po-šteno, z zadnjo čebulico. O doma-čih opravilih ni ni začel govorit: saj bo videla sama, kaj in ka-ko je storiti.

Zenske so jim napekle pogaç, jima napredile malhe in urezale novih čunj za na noge; obula sta nove škornje, vzela povrhu še o-panke in šla. Domači so ju spre-mili kos pota in se poslovili.

Jelisej je bil veselega srea; ko je bila vas za njim, je pozabil na vse opravke. Misli je samo na to, kako bi ustregel tovarišu, ne re-kel nikomur zale besede, v miru in slogi prišel na cilj in se potem vr-nil domov. Ali je šepetal gredoč kako molitev al pa je pripovedo-val kaj iz življenja svetnikov. Ako sta srečala na poti kakega člove-ka ali prišla v prenočišče — z vsa-kim je izkušal prijazno občevati in mu reči ljubeznivo besedo. Ho-dil je — in se veselil.

Enega Jelisej ni mogel pogreša-ti: namenil se je, da ne bo več nju-hal, radi česar je bil pustil doma svojo tobakiro iz brezove skorje: a manjkalo mu je ničesa. Medpo-toma je dobival malo tobaka v dar: pa je od časa do časa zaostajal za tovarišem, da bi ga ne zapeljal v greh, in njuhal.

Tudi Jefim Tarasč je dobro ko-rakal, ni storil nič slabega in ni govoril nič nepotrebnega; a manj-kalo mu je lahkosti na duši. Skrb za domačijo mu ni šla iz glave.

Vedno je mislil, kaj se pač zdej doma godi, če bi pozabil sinu kaj reči, čde bo sin tudi vse prav nare-dil... Ako je videl medpotoma, da sade krompir ali vozijo gnoj, vedno je moral misliti na dom in na sina. Mikalo ga je, da bi se vr-nil — rad bi bil dal navodilo in sam poprijel.

Starca sta romala že pet tednov; ponosila sta opanke in si morala kupiti nove. In prišla sta k Malo-rusom. Doslej sta bila za preno-čišče in kosilo vsakokrat plačala; pri Malorusih pa so se kosali lju-dje, kdo ju sprejme; prenočevali so ju, jima dajali jesti in niso ma-rali vzeti denarja; devali so jima v malho kruha za na pot in tudi pogaç.

Tako sta prehodila starca svojih dobrih sedemsto verst, preromala še eno gubernijo in prišla v kra-je, prizadete od hude letine. Lju-dje so ju sicer sprejemali pod stre-ho in niso zahtevali plačila za pre-nočevanje, a jesti jima niso daja-li ničesar. Niti kruha niso imeli povsod, včasih ga za denar ni bilo dobiti. Pretečeno leto, so pripove-dovali ljudje, ni bilo nič obrodilo. Bogatini so bili uničeni, prodati so morali vse; ki so drugače za silo živeli, so obubožali popolnoma; in reveži so ali šli po svetu ali bera-čijo, ali se kako domprerjavosko-zi — po zimi so jedli pleva.

Starca sta prenočila nekoč v večjem kraju, kupila kakih pet-najst funtov kruha in odrinila pred jutranjo zoro, da ne bi hodi-la toliko po vročini. Okoli desete vrst sta premerila, ko sta dospela k rečici; sedla sta tje, zajela vode v lonček, nadrobila noter kruha, jedla in premenila čunje na no-gah. Jelisej je privlekel ven svojo tobakiro, nad čemer je Jefim Ta-rasč zmajeval glavo.

"Zakaj ne zagnati proč take ne-smage?"

Jelisej je zabranil roko.

"Greh me je premagal", je re-kel. "Kaj se hoče..."

Ko sta se odpočila, sta potovala naprej. Ko sta bila prehodila še kakih deset verst, sta prišla skoz veliko vas. Pripevalo je. Jelisej se je čutil čisto upehanega, hotel je počivati in piti, a Tarasč je sto-pal naprej. Tarasč je bil trdnj-ši v hoji in Jelisej se je s težavo vlekval za njim.

"Rad bi pil", je stokal.

"Pa pij. Jaz ne maram."

Jelisej se je ustavil.

"Ne čakaj na-me, Grem samo pit tukaj v hišo. Brž te dojdem."

"Dobro."

In Jefim Tarasč je šel sam po poti. Jelisej je stopical proti koči. Koča je bila majhna, spodaj čr-no prebarvana, zgoraj belo, a gli-na se je bila že vsa odlinjala. Vhod je bil z dvorišča. Jelisej je stopil na dvorišče; videl je ležati tam golobradega, suhega človeka, sraj-

co vtaknjeno za hlače, kakor je pri Malorusih navada. Legel je bil pač v hlad, a solnce je sijalo naravnost nanj, in on je ležal in ni spal. Jelisej ga je poklical in ga poprosil vode, a človek mu ni od-govoril. Ta je bolan ali pa nepri-jazen, si je mislil Jelisej in šel k vratom. V koči je slišal jokati dva otroka. Potrkal je.

"Gospodarji!"

Nič odgovora. Potrkal je vdrugo.

"Kristjani!"

Nihče se ni gnil.

"Hlapec božji!"

Nobenega odgovora. Jelisej je hotel oditi, a je slišal jecati neko-ga za vratmi. Ali se je zgodila ne-sreča z ljudmi? Treba pogledati. In Jelisej je šel v koč.

Ni bila zaklenjena. Jelisej je šel skoz vežo in stopil v izbo. Na le-vo je bila peč; na desno, v spred-njem kotu, je stala omara s sveti-mi podobami in miza, za mizo je stala klop. No klopi, samo srajco na životu, je sedela starica, glava je slonela na mizi. Poleg sebe je imela suhega fantiča; izgledal je kakor vosek, trebuh je imel napih-njen — čukal je starko za rokav, jokal in prosil. Težak vzduh je plaval po izbi. Jelisej je videl: zgoraj na zapečku je ležala žen-ska.

Ko je zagledala tujega moža, je starka dvignila glavo.

"Kaj bi rad?" je vprašala ru-sinsko. "Kaj bi rad? Nimamo ničesar, človek."

Jelisej je razumel, kaj je rekla, in je stopil bliže.

"Prišel sem, da bi pil, dekla bo-žja", je rekel.

"Nikogar ni, da bi šel po vodo. Pri nas tudi nič ni vzeti... Poj-di sam."

"Ali ni nobenega zdravega pri-vas, da bi pospravil za ženo?"

"Nobenega. Mož umira na dvo-rišču in mi tukaj."

Deček je bil utihnil, ko je videl tujca. Ko pa je starka začela go-voriti, jo je prijel zopet za rokav in jo prosil:

"Kruha, babica! daj kruha!"

In zopet je prišel jokati.

Ravno je hotel Jelisej dalje iz-praševati starko, ko se je kmet po-rinil v bajto; tipal se je ob steni naprej, se hotel uesti na klop, a ni zadel in je padel na tla. Ni se vzdignil in je jecfal... besedo je spravil ven, zahropel, potem še eno.

"Bolezen", je dejal, "nas je na-padla... in lačni smo... Ta... umira gladu..."

Pokazal je na fantiča in je jo-kal.

Jelisej je vrgel malho na klop, jo odvezal, izvlekel kruh in nož, odrezal kos in ga pomolil kmetu. Kmet ni vzel kruha, a je pokazal na dečka. Ta je bil že iztegnil obe ročici — in z obema ročicama je popadel in s celim obrazom je ši-nil v kos. S peči je zlezlo dekletce in strmelo v kruh. Tudi mali je dal Jelisej. Odrezal je še en kos in ga dal stari; tudi starka je vzela kruh in je zvečila.

"Treba bi bilo iti po vodo", je rekla. "Usta so se jima čisto po-sušila. Hotela sem — včeraj za-gor sem, ne vem več — zajeti vode; dan sem jo potegnila; a nisem je mogla nesi — izšla se je — in pala sem. Komaj sem prilezla do-mov. Tudi vedro je ostalo tam — če ga ni vzel kdo."

Jelisej je povprašal po vodnjaku. Starka mu je povedala. Šel je ven, našel vedro, prinesel vode in dal ljudem piti. Otroka sta jedla še kruh, pila vodo, tudi starka je jedla, ali mož ni hotel jesti.

"Ne morem, upira se mi", je dejal.

Zenska na zapečku se je še ved-no premetavala. Jelisej je šel v vas, kupil kaše, soli, moke, olja, poiskal sekiro, nacepil drv in za-kuril v peč. Skuhal je juhe in ka-še in dal ljudem jesti.

Četrti dan je prišel čas po Pe-trovih postih, in Jelisej je mislil: hečem jesti z ljudmi in jim kupiti kaj za praznik. Proti večeru poj-dem. Šel je zopet v vas, kupil mle-ka, pšenične moke, masti. Kuhali so in pekli. Zjutraj je šel Jelisej k maši, prišel nazaj in jedel z lju-dmi. Ta dan je vstala tudi žena, po-časi je mogla hoditi. In kmet se je obiril, oblekel čisto srajco, stara mu jo je bila oprala, in je šel v vas bogatemu kmetu, da bi ga go-voril. Senožet in njiva sta bili zastavljeni pri kmetu. Tako je šel torej prosit, če bi mu hotel do no-vega pridelka dati nazaj senožet in njivo. Zalosten se je vrnil kmet zvečer domov in je jokal. Bogati ni hotel nič vedeti o milosti, rekel je: Prinesi denar.

Zopet je postal Jelisej zamišljen, kako naj žive zdaj? je mislil.

Drugi bodo kosili — in oni nimajo nič; senožet je zastavljena. Rž bo dozorela — in drugi jo bodo spravl-jali s polja — dobro je obrodila — oni pa nimajo pričakovati ničesar; njihova desetina (ruska polj-ska mera) je zapala bogatemu kmetu. Ako grem, tedaj zopet propadejo.

In Jelisejeve misli so bile raz-deljene in ni šel zvečer in je odlo-žil do jutra. Šel je na dvorišče, da bi spal. Molil je, legel, a zaspati ni mogel: iti mora — veliko časa in denarja je izgubil že — in lju-dje se mu smilijo. A človek ne mo-re pomagati vsem. Saj sem jim ho-tel samo prinesiti vode in dati kos kruha, in veliko več je postalo. Zdej jim odkupi senožet in njivo in ako si odkupi njivo, potem mo-raš tudi otrokom kupiti kravo, in kmetu konja, da bo spravil domov snopce. Si se čisto zamislil, brate Jelisej Kuzmič. In tapal sem in tje, ne veš ne na desno ne na levo. Vzdignil se je, razgrnil kaftan, ki ga je imel za podglavje, si poiskal tobakiro in njuhal — njuhanje naj bi mu zjasnilo misli, kar se pa ni zgodilo. Kolikor je tudi tuhtal, nič pravega ni iztuhlat. Iti mora, in ljudje se mu smilijo. Kaj bi za-čel, ne ve. Zopet se je ulegel, str-kljani kaftan pod glavo. Ležal je in ležal — že so odpeti petelini — slednjič je zadremal.

Naenkrat mu je, kakor da ga je nekdo vzbudil: vidi se samega sebe, napravljeneza za na pot, z malho in s palico, hoče iti skoz vrata in vrata so samo toliko odpr-ta, da se mora zriniti skoz. In zri-ne se skoz vrata, se natakne na eni strani z malho, in kakor se hoče odpeti, se zatakne na drugi strani s čunjo pri opanki, in čunja se od-veže. Trudi se, da bi se osvobodil — a glej, ni plot, ki ga zadržuje, ampak dekletce, ki ga drži in vpi-je: Ded! dedek! daj kruha! Po-

racit. Majhno vbogajme — nihče nima kruha. Vendar smo se živili kako, do nove letine smo se mislili preriniti... Toda od spomladi naprej so nehali ljudje dajati vbo-gajme, in tedaj se nas je lotila bo-lezen. Postalo je čisto slabo. En dan smo jedli in dva dni ne. Zače-li smo jesti travo. Ali je bilo od trave ali je prišlo drugače kako, moje žene se je lotila bolezen. Le-gla je, tudi jaz nimam nobene mo-či. In ničesar ni, da bi se mogli popraviti."

"Jaz sama", je dopolnila star-ka, "sem se držala pokoncu, a brez hrane sem izdala svoje moči. Tudi mala je oslabiljena, in plašna je postala. Pošljemo jo k sosedom, neče iti — skrije se v kot in ne gre. Predvečernjim je prišla so-seda; ko pa je videla lačne in bol-nice, je brž zopet šla. Pri njej sa-mi je hudo: mož je šel, in nima nič, da bi pitala otročice. Tako smo ležali in čakali smrt."

Ko je Jelisej vse to slišal, je iz-premenil svoj namen, da bi došel tovariša isti dan. Ostal je čez noč.

Ko je bil naslednjega jutra vstal, se je lotil del v hiši, kakor bi bil sam tu gospodar. S starko je ume-sil testo za kruh in zakuril peč; z dekletcem je šel k sosedom, da si je izposodil najpotrebnejših stva-ri za gospodinjstvo — kajti manj-kalo je vsega, najpotrebnejše oro-dje, najpotrebnejše obleko so bi-li dali iz hiše. In Jelisej je naba-vil, česar se ni dalo pogrešati: mar-sikaj je naredil sam, marsikaj je kupil.

Tako je ostal en dan, ostal tudi drugi, ostal tretji dan. Mali se je počivil, se igral na klopi in se do-brikal Jeliseju. In dekletce je po-stalo čisto veselo in mu je bilo v vseh rečeh pri roki. Vedno je o-koli Jeliseja: Ded! Dedek! Stara se je tudi popravila in je šla k so-sedi. Tudi kmet se je držal pokon-cu in se ob steni vlačil naprej. Le žena je še ležala za pečjo, a tudi ona si je tretji dan opomogla, jed-la je in vpraševala. Nisem mislil zamuditi toliko časa, je menil Je-lisej, zdaj hočem iti.

Četrti dan je prišel čas po Pe-trovih postih, in Jelisej je mislil: hečem jesti z ljudmi in jim kupiti kaj za praznik. Proti večeru poj-dem. Šel je zopet v vas, kupil mle-ka, pšenične moke, masti. Kuhali so in pekli. Zjutraj je šel Jelisej k maši, prišel nazaj in jedel z lju-dmi. Ta dan je vstala tudi žena, po-časi je mogla hoditi. In kmet se je obiril, oblekel čisto srajco, stara mu jo je bila oprala, in je šel v vas bogatemu kmetu, da bi ga go-voril. Senožet in njiva sta bili zastavljeni pri kmetu. Tako je šel torej prosit, če bi mu hotel do no-vega pridelka dati nazaj senožet in njivo. Zalosten se je vrnil kmet zvečer domov in je jokal. Bogati ni hotel nič vedeti o milosti, rekel je: Prinesi denar.

Zopet je postal Jelisej zamišljen, kako naj žive zdaj? je mislil.

Drugi bodo kosili — in oni nimajo nič; senožet je zastavljena. Rž bo dozorela — in drugi jo bodo spravl-jali s polja — dobro je obrodila — oni pa nimajo pričakovati ničesar; njihova desetina (ruska polj-ska mera) je zapala bogatemu kmetu. Ako grem, tedaj zopet propadejo.

In Jelisejeve misli so bile raz-deljene in ni šel zvečer in je odlo-žil do jutra. Šel je na dvorišče, da bi spal. Molil je, legel, a zaspati ni mogel: iti mora — veliko časa in denarja je izgubil že — in lju-dje se mu smilijo. A človek ne mo-re pomagati vsem. Saj sem jim ho-tel samo prinesiti vode in dati kos kruha, in veliko več je postalo. Zdej jim odkupi senožet in njivo in ako si odkupi njivo, potem mo-raš tudi otrokom kupiti kravo, in kmetu konja, da bo spravil domov snopce. Si se čisto zamislil, brate Jelisej Kuzmič. In tapal sem in tje, ne veš ne na desno ne na levo. Vzdignil se je, razgrnil kaftan, ki ga je imel za podglavje, si poiskal tobakiro in njuhal — njuhanje naj bi mu zjasnilo misli, kar se pa ni zgodilo. Kolikor je tudi tuhtal, nič pravega ni iztuhlat. Iti mora, in ljudje se mu smilijo. Kaj bi za-čel, ne ve. Zopet se je ulegel, str-kljani kaftan pod glavo. Ležal je in ležal — že so odpeti petelini — slednjič je zadremal.

Naenkrat mu je, kakor da ga je nekdo vzbudil: vidi se samega sebe, napravljeneza za na pot, z malho in s palico, hoče iti skoz vrata in vrata so samo toliko odpr-ta, da se mora zriniti skoz. In zri-ne se skoz vrata, se natakne na eni strani z malho, in kakor se hoče odpeti, se zatakne na drugi strani s čunjo pri opanki, in čunja se od-veže. Trudi se, da bi se osvobodil — a glej, ni plot, ki ga zadržuje, ampak dekletce, ki ga drži in vpi-je: Ded! dedek! daj kruha! Po-

racit. Majhno vbogajme — nihče nima kruha. Vendar smo se živili kako, do nove letine smo se mislili preriniti... Toda od spomladi naprej so nehali ljudje dajati vbo-gajme, in tedaj se nas je lotila bo-lezen. Postalo je čisto slabo. En dan smo jedli in dva dni ne. Zače-li smo jesti travo. Ali je bilo od trave ali je prišlo drugače kako, moje žene se je lotila bolezen. Le-gla je, tudi jaz nimam nobene mo-či. In ničesar ni, da bi se mogli popraviti."

"Jaz sama", je dopolnila star-ka, "sem se držala pokoncu, a brez hrane sem izdala svoje moči. Tudi mala je oslabiljena, in plašna je postala. Pošljemo jo k sosedom, neče iti — skrije se v kot in ne gre. Predvečernjim je prišla so-seda; ko pa je videla lačne in bol-nice, je brž zopet šla. Pri njej sa-mi je hudo: mož je šel, in nima nič, da bi pitala otročice. Tako smo ležali in čakali smrt."

Ko je Jelisej vse to slišal, je iz-premenil svoj namen, da bi došel tovariša isti dan. Ostal je čez noč.

Ko je bil naslednjega jutra vstal, se je lotil del v hiši, kakor bi bil sam tu gospodar. S starko je ume-sil testo za kruh in zakuril peč; z dekletcem je šel k sosedom, da si je izposodil najpotrebnejših stva-ri za gospodinjstvo — kajti manj-kalo je vsega, najpotrebnejše oro-dje, najpotrebnejše obleko so bi-li dali iz hiše. In Jelisej je naba-vil, česar se ni dalo pogrešati: mar-sikaj je naredil sam, marsikaj je kupil.

Tako je ostal en dan, ostal tudi drugi, ostal tretji dan. Mali se je počivil, se igral na klopi in se do-brikal Jeliseju. In dekletce je po-stalo čisto veselo in mu je bilo v vseh rečeh pri roki. Vedno je o-koli Jeliseja: Ded! Dedek! Stara se je tudi popravila in je šla k so-sedi. Tudi kmet se je držal pokon-cu in se ob steni vlačil naprej. Le žena je še ležala za pečjo, a tudi ona si je tretji dan opomogla, jed-la je in vpraševala. Nisem mislil zamuditi toliko časa, je menil Je-lisej, zdaj hočem iti.

Četrti dan je prišel čas po Pe-trovih postih, in Jelisej je mislil: hečem jesti z ljudmi in jim kupiti kaj za praznik. Proti večeru poj-dem. Šel je zopet v vas, kupil mle-ka, pšenične moke, masti. Kuhali so in pekli. Zjutraj je šel Jelisej k maši, prišel nazaj in jedel z lju-dmi. Ta dan je vstala tudi žena, po-časi je mogla hoditi. In kmet se je obiril, oblekel čisto srajco, stara mu jo je bila oprala, in je šel v vas bogatemu kmetu, da bi ga go-voril. Senožet in njiva sta bili zastavljeni pri kmetu. Tako je šel torej prosit, če bi mu hotel do no-vega pridelka dati nazaj senožet in njivo. Zalosten se je vrnil kmet zvečer domov in je jokal. Bogati ni hotel nič vedeti o milosti, rekel je: Prinesi denar.

Zopet je postal Jelisej zamišljen, kako naj žive zdaj? je mislil.

Drugi bodo kosili — in oni nimajo nič; senožet je zastavljena. Rž bo dozorela — in drugi jo bodo spravl-jali s polja — dobro je obrodila — oni pa nimajo pričakovati ničesar; njihova desetina (ruska polj-ska mera) je zapala bogatemu kmetu. Ako grem, tedaj zopet propadejo.

In Jelisejeve misli so bile raz-deljene in ni šel zvečer in je odlo-žil do jutra. Šel je na dvorišče, da bi spal. Molil je, legel, a zaspati ni mogel: iti mora — veliko časa in denarja je izgubil že — in lju-dje se mu smilijo. A človek ne mo-re pomagati vsem. Saj sem jim ho-tel samo prinesiti vode in dati kos kruha, in veliko več je postalo. Zdej jim odkupi senožet in njivo in ako si odkupi njivo, potem mo-raš tudi otrokom kupiti kravo, in kmetu konja, da bo spravil domov snopce. Si se čisto zamislil, brate Jelisej Kuzmič. In tapal sem in tje, ne veš ne na desno ne na levo. Vzdignil se je, razgrnil kaftan, ki ga je imel za podglavje, si poiskal tobakiro in njuhal — njuhanje naj bi mu zjasnilo misli, kar se pa ni zgodilo. Kolikor je tudi tuhtal, nič pravega ni iztuhlat. Iti mora, in ljudje se mu smilijo. Kaj bi za-čel, ne ve. Zopet se je ulegel, str-kljani kaftan pod glavo. Ležal je in ležal — že so odpeti petelini — slednjič je zadremal.

Naenkrat mu je, kakor da ga je nekdo vzbudil: vidi se samega sebe, napravljeneza za na pot, z malho in s palico, hoče iti skoz vrata in vrata so samo toliko odpr-ta, da se mora zriniti skoz. In zri-ne se skoz vrata, se natakne na eni strani z malho, in kakor se hoče odpeti, se zatakne na drugi strani s čunjo pri opanki, in čunja se od-veže. Trudi se, da bi se osvobodil — a glej, ni plot, ki ga zadržuje, ampak dekletce, ki ga drži in vpi-je: Ded! dedek! daj kruha! Po-

racit. Majhno vbogajme — nihče nima kruha. Vendar smo se živili kako, do nove letine smo se mislili preriniti... Toda od spomladi naprej so nehali ljudje dajati vbo-gajme, in tedaj se nas je lotila bo-lezen. Postalo je čisto slabo. En dan smo jedli in dva dni ne. Zače-li smo jesti travo. Ali je bilo od trave ali je prišlo drugače kako, moje žene se je lotila bolezen. Le-gla je, tudi jaz nimam nobene mo-či. In ničesar ni, da bi se mogli popraviti."

"Jaz sama", je dopolnila star-ka, "sem se držala pokoncu, a brez hrane sem izdala svoje moči. Tudi mala je oslabiljena, in plašna je postala. Pošljemo jo k sosedom, neče iti — skrije se v kot in ne gre. Predvečernjim je prišla so-seda; ko pa je videla lačne in bol-nice, je brž zopet šla. Pri njej sa-mi je hudo: mož je šel, in nima nič, da bi pitala otročice. Tako smo ležali in čakali smrt."

Ko je Jelisej vse to slišal, je iz-premenil svoj namen, da bi došel tovariša isti dan. Ostal je čez noč.

Ko je bil naslednjega jutra vstal, se je lotil del v hiši, kakor bi bil sam tu gospodar. S starko je ume-sil testo za kruh in zakuril peč; z dekletcem je šel k sosedom, da si je izposodil najpotrebnejših stva-ri za gospodinjstvo — kajti manj-kalo je vsega, najpotrebnejše oro-dje, najpotrebnejše obleko so bi-li dali iz hiše. In Jelisej je naba-vil, česar se ni dalo pogrešati: mar-sikaj je naredil sam, marsikaj je kupil.

Tako je ostal en dan, ostal tudi drugi, ostal tretji dan. Mali se je počivil, se igral na klopi in se do-brikal Jeliseju. In dekletce je po-stalo čisto veselo in mu je bilo v vseh rečeh pri roki. Vedno je o-koli Jeliseja: Ded! Dedek! Stara se je tudi popravila in je šla k so-sedi. Tudi kmet se je držal pokon-cu in se ob steni vlačil naprej. Le žena je še ležala za pečjo, a tudi ona si je tretji dan opomogla, jed-la je in vpraševala. Nisem mislil zamuditi toliko časa, je menil Je-lisej, zdaj hočem iti.

Četrti dan je prišel čas po Pe-trovih postih, in Jelisej je mislil: hečem jesti z ljudmi in jim kupiti kaj za praznik. Proti večeru poj-dem. Šel je zopet v vas, kupil mle-ka, pšenične moke, masti. Kuhali so in pekli. Zjutraj je šel Jelisej k maši, prišel nazaj in jedel z lju-dmi. Ta dan je vstala tudi žena, po-časi je mogla hoditi. In kmet se je obiril, oblekel čisto srajco, stara mu jo je bila oprala, in je šel v vas bogatemu kmetu, da bi ga go-voril. Senožet in njiva sta bili zastavljeni pri kmetu. Tako je šel torej prosit, če bi mu hotel do no-vega pridelka dati nazaj senožet in njivo. Zalosten se je vrnil kmet zvečer domov in je jokal. Bogati ni hotel nič vedeti o milosti, rekel je: Prinesi denar.

IZVEŠEVALNI ODBOR:

Frank Sakser, predsednik, 82 Cortlandt St., New York, N. Y.
Edward Kalish, tajnik, 6119 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.
John Jager, blagajnik, 5241 Upton Ave. So., Minneapolis, Minn.

PODRUŽNICAM SLOVENSKE LIGE.

Člane Slovenske Lige obveščam tem potom, da bratje Trošči nikakor niso pooblašteni prirejati shode in nabirati denar v imenu SLOVENSKE LIGE.

FRANK SAKSER,
predsednik Slovenske Lige.

Trajna vladna odredba v varstvo živinoreje.

Prvo odredbo, z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 113, je izdalo avstrijsko notranje ministrstvo sporazumno s poljedelskim ministrstvom in ureja prodajo surovega ali pripravljenega mesa goveje živine, telet prasičev in kuretin. Prodaja takega mesa je omejena na pet dni v tednu. S tem naj bi se doseglo, da število živine in kuretin ne bi preveč hitro padlo. S tem se pa ne posega v zasebno gospodinjstvo, kjer je še vedno dovoljeno poprejšnji dan kupljeno meso kuhati tudi ob zaprtih dnevih. Merodajna je bila misel, da se bo prihranilo še mnogo mesa, če se omeji poraba v gostilnah in hotelih. Ta odredba ne pomenja nobenega posebnega nadlegovanja za prebivalstvo, ker se smeje tudi v obeh prepovedanih dnevih oddajati gostom klobase in vsi notranji deli (kakor pljuča, obisti, možgani itd.). Poleg tega se ta dva dni lahko porabljajo ribe, perutnina (izvzemši kokoši), oziroma tudi ovčje meso in meso divjačine.

Druga odredba, ki jo je izdalo poljedelsko ministrstvo v sporazumu z notranjim in trgovinskim ministrstvom dne 28. maja 1915, drž. zak. št. 114, prepoveduje klati močno breje krave in svinje ter omejuje še bolj klanje telet in mlade živine, kakor je bilo to že poprej odredjeno. Sedaj je treba dati za klanje molznih in plemenitih krav posebnega dovoljenja. To dovoljenje daje živinorejcem v vsaki občini pooblaščenec, ki ga imenuje politična oblast; dokler pa tak pooblaščenec še ni imenovan, je pooblaščen župan dajati dovoljenja. Ta omejitev ne zadeva samo molznih in plemenitih krav, ampak velja tudi za telice, junčke in vole do starosti dva in pol let ter biko do starosti dveh let.

Za teleta izpod šest mesecev je dati oblastveno dovoljenje za klanje, ako je živinorejec vsaj dve tretini vseh telet odločil za plem. Poleg tega se sme živinorejec iz posebnih razlogov dati omejeno dovoljenje, na primer če je telesno telet napak ni sposobno za rejo, vsled bolezni, nezadostne telesne razvitosti, dalje če ni za žival na razpolago trajnega prostora, s katerim bi se moglo shajati vsaj za silo, če primanjkuje krme, če si živinorejec drugače ne more preskrbeti sredstev za prehrano.

Za molzne in plemenske krave je oblastveno dovoljenje za klanje podeliti le tedaj, če iz gospodarskih razlogov ni utemeljeno, da bi se redile krave.

Kadar se izda uradno dovoljenje, je živinorejec izročiti potrdilo, ki ga ima ob prodaji dati kupec. Kadar se žival zakolje, izročiti je potrdilo mesogledu, ki ga odda občini, le-ta pa politični oblasti.

Brez tega dovoljenja se živali, ki jih zadeva ta prepoved, ne smejo pripustiti na semenj za klavno živino.

Izvetza od prepovedi je živina, ki se uvozi v Avstrijo iz inozemstva, in živina, ki jo je treba zaklati v sili.

Prestopki te prepovedi se kaznujejo z globo do 500 K, oziroma do enega meseca zapora. Mesarjem in trgovcem se poleg tega lahko odvzame obrtna pravica.

Slednjič naj omenimo odredbo poljedelskega ministrstva v sporazumu s trgovinskim in notranjim ministrstvom z dne 8. maja 1915, drž. zak. št. 115, ki se nanaša na trgovino z živino.

Namen te odredbe je, odpraviti ali vsaj omiliti nekatere nepravice, ki se pojavljajo pri kupnji. V zadnjem času je bilo prišlo na površje vse polno nepoklicanih ljudem, ki so se pod pretvezo, da so

tem neomejeno pravico. Tako si sme carica tudi dopisovati z Rusi vseh dostojanstev; Nikolaj II. sprejema samo pisma zunanjih vladarjev in odgovarja samonjim.

Teorija prepoveduje vsaki osebi se uvesti pričo vladarja in samon slavnostne pojedine smejo biti izjeme. V praksi seveda to določbo često prestopajo; in tujam poslanikom car večidel ponudi sedež. Drugače je pa z Rusi in celo ministri smejo samo pri državnem svetu pričo carja sedeti. Vsaki teden, kadar morajo ministri carju poročati, morajo med avdijenco stati, in edino, kar dovoljuje carjeva vljudnost, je, da sam med pogovorom nekaj časa stoji. Samon enkrat v letu je izjema: to se zgodi po polnočni velikonočni službi božji, ko poljubi car velike kneze in enega ali dva svojih najljubših slug ter ko njega dvorni kaplan trikrat poljubi.

Tudi v mestu, ki ga zavzemata carica in carica mati v dvornem življenju, žive dalje stare jutrovske tradicije. Tako gre carica mati pri vseh javnih slavnostih pred svojo sinovo in stoji na desni vladarjevi. Seveda določa tradicija, da z dnevom, ko rodi carjeva soproga sina, preide prednost nanjo. Toda carica mati se drži svoje prejšnje pravice, in tudi pri otvoritvi prve dume jo je bilo videti na desnici svojega sina. Spor med ženskama obstaja še danes.

Etiketa predpisuje tudi, da se nihče ne sme prikazati pred carja v civilni obleki. Samo kmečke deputacije in ameriški poslanik so v tem izjema. Sleherni ruski uradnik ima svojo gala-uniformo in v drugi obleki ne sme stopiti carju pred oči. To so pač najslabše in najbogatejše uniforme, ki jih poznajo evropski dvori.

Dvorni dostojanstveniki imajo pa nemške naslove; imenujejo se: ceremonijemajster, jegermajster, kamerher ali kamerjunker. Aleksander II., čigar antipatija proti Nemčiji je znana, je izkušal postaviti ta imena na rusko, a uspeh je bil tak, da je kmalu pustil to svojo reformo. — Pri vseh velikih prilikah nosijo dame, ki pridejo na dvor, svojo slikovito starorusko narodno nošo z onim razkošnim, okornim pokrivalom, košmnikom, ki često predstavlja sam celo premoženje, kajti posut je čezinčez z dragocenimi brijanti in biseri: košmnik carice Aleksandre je vreden dva in pol milijona rubljev. Ti "narodni kostumi", v katerih se car in carica tudi večkrat slikata, pa so sicer jako modernizirani in — izvzemši košmnik — odsev najmodernejše pariške mode in delo pariških modnih umetnikov.

Izza hudih dni.

Zložil Jezernikov.

SLUTNJA.

Junaka dva — oj, brata sta po sreči in trpljenju — po bojnih poljih dajeta bridko slovo življenju.

Brat bratu mehko govori, ko luna slovo jemlje, in trdni drugi trdno spe, stoje — še straža dremlje:

"Če padem, ko zasine zor — to črna slutnja pravi — ne pusti plena krokarjem in ženo mi pozdravi.

Če padem jaz, ti vrneš se s krvave te poljane, poljubi, brat, otroke mi, v molitvi zame zbrane.

Ko me poljubi bela smrt, pozdravi domovino in belo hišo, zelen vrt in nageljnov milino...

In če zamahne blede smrt nad rodom našim s koso, zalujka-vrba krij moj grob, napajaj z žalno roko.

Če pa od mrtvih vstane rod, naj dahne domovina pozdrave tople mi na grob, da lažja bo tujina:

Pa z groba vzklije rožmarin, požene nagelj rdeči in drugi cveti naših lin, ljubezni mi dehteči.

Glej, zvezda se je vtrnila — morda je moja bila — in glej, za holmom bliža že sovražna se nam stila...

ZA HREPENENJEM.

"Hitro kakor veter dirjaj čez ravan, tibo kakor sapece leti, ljubi vran.

Skoz sovražne straže v tiho gluho noč čez čeri, globeli dirjaj mi na moč.

Vranko moj ljubljani, predno sine zor, me pozdravi mamka, vidi beli dvor."

Vranko to razume: Podkev se iskri, peketanje rahlo tibo noč budi.

Bog s teboj, moj jezdec, da ne boš zaman lil solza za vrankom, ko zasine dan!

NARODNA.

Je dekle zvezde vprašalo, kaj, da še ljub'ga ni, še suka svetlo sabljo al' pa že v grobu spi.

Pomlad zelena je prišla, a zvezde pravijo, da njen'ga ljub'ga fanta nazaj nič več ne bo.

Na oknu vene rožmarin, umira žalostno, ker vidi, da dekletu pri sreči je hudo.

Polje, ki pilo krveco si, poženi travico, da božala bo ljubko fantiču glavico.

Že lastovke odhajajo, že travca rumeni, a naših ljubih fantov nazaj, nazaj se ni...

NAZNANILO.

Člane društva "Boritelj" št. 1 S. D. P. Z. v Conemaugh, Pa., opozarjam, da naj se zagotovo udeležijo seje, ki se bo vršila dne 5. septembra točno ob 2. uri popoldne. Na dnevnem redu so zelo važne točke, katere bo treba rešiti. John Skufca, tajnik. (2x 26-8 & 31-8)

Kje je ANTON BARAGA? Doma je iz Podloža pri Rakeku. Pred dvema letoma je bival v Barbertonu, O. Nadalje želim tudi izvedeti za naslov ANTONA AVSEC, doma iz Vrha pri Ložu. Pred dvema letoma je bival v Potter County, Pa. Ako kdo ve za naslov kojega gori navedenih rojakov, naj mi ga naznani, ali naj se pa sama javita, ker imam poročati njima jako važne stvari. — Urban Stražar, Box 105, West Winfield, Pa. (26-28-8)

Iščem svojega moža MARTINA PEZEDEREC. Sedaj je star 43 let in jaz ga že nisem videla 20 let. Doma je iz Podzemlja in pozna se ga po blestem obrazu, obdanim s črnimi pikami od smodnika; je velike in močne postave. Prosim cenjene rojake, če kdo ve kaj o njem, da mi poroča, ali naj se sam oglasi svoji ženi: Mrs. Bara Pezederce, 526 Utah St., San Francisco, Cal. (24-26-8)

HARMONIKE

bodisi kakršnekoli vrste izdelujem in popravljam po najnižjih cenah, a do trpežno in zanesljivo. V popravilo zanesljivo vsakdo pošlje, ker sem že nad 18 let tukaj v tem poslu in sedaj v svojem lastnem domu. V popravilo vzamem kranjske kakor vse druge harmonike ter računam po delu kakoršno kolo zahteva brez nadaljnjih vprašanj.

JOHN WENZEL,
1017 East 62nd St., Cleveland, Ohio.

NAZNANILO.

Rojakom v Kitzville, Minn., in okolici naznanjamo, da je

Mr. JOE ADAMICH
naš zastopnik, ki je pooblaščen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" ter izdajati pravoveljavna potrdila.
Upravništvo Glas Naroda.

Kje so FRANK CARLI, doma iz Krnic pri Jageršah, JOHN OBID iz Mlake pri Cerknem in ANTON VONCINA iz Mosori pri Otaležu, vsi s Primorskega. Prvi je nekje v Michiganu in druga dva pa nekje v Pennsylvaniji. Prosim, da se javijo svojem prijatelju. — Matevž Vogrič, 1115 — 3rd St., La Salle, Ill. (26-28-8)

NAZNANILO.

Rojakom v državah Illinois in Wisconsin naznanjamo, da jih bo dobi obiskal naš zastopnik

Mr. FRANK MEH
kateri je opravičen pobirati naročnino za list "Glas Naroda" in izdajati pravoveljavna potrdila. Rojakom ga tople priporočamo.
Upravništvo "Glas Naroda".

Izvauredna penudba za bolne.

To je zadnji mesec, ki nudimo — da hočemo natančno preiskati vaše telo, kemično analizirati urin ter mikroskopično preiskati kri in izmetek ter izvršiti \$10.00 vredno preiskavo z

X-ZARKI
VSE ZA \$2.00.

Nobenega uganjanja ali pomoči glede vaše bolezni. X-Zarki zrejo naravnost skozi vaše telo. To je zlata prilika in vsem bolnikom se svetuje, naj se je poslužijo, tudi ako žive 200 milj od tu. Izplačalo se bo priti.

Pridite takoj. — Odlašanje je nevarno.

Dr. L. E. SIEGELSTEIN,
308 Permanent Bldg., 746 Euclid Avenue,
Cleveland, Ohio.

Dr. Richterjev
PAIN-EXPELLER
za revmatične bolezni, za ekzeme in neugodnost sklepov in mišic.

Pristni prihaja v zavoj, kot je naslikan tukaj. Odklonite vse zavojce, ki niso zapечатeni z Anchor varstveno znamko.

25 in 50 centov v lekarnah ali naravnost od

F. AD.
RICHTER
& CO.

74-80 Washington St.
New York, N. Y.

Slovensko samostojno bolniško podporno društvo za Greater New York in okolico. Ink.

Upravni odbor:

Predsednik: Josip Cvetkovich, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.
Podpredsednik: Frank Cerar, 27 Gamma Pl., Glendale, N. Y.
Tajnik: Vinko Zevnik, 852 Anthon Ave., Ridgewood, N. Y.
Blagajnik: Ivan Maček, 2801 Catalpa Ave., Ridgewood, N. Y.
Zapisnikar: Ivan Gerjovich, 328 Bond St., Brooklyn, N. Y.

Nadzorni odbor:

Josip Pogachnik, 56 Ten Eyck St., Brooklyn, N. Y.
John Jurkas, 640 Warren St., Brooklyn, N. Y.
Anton Cvetkovich, 440 Union St., Brooklyn, N. Y.
Mary Kompare, 32 Stagg St., Brooklyn, N. Y.
Ivanka Šubelj, 59 St. Mark's Place, New York, N. Y.

Društveni zdravnik:

Dr. Henry U. Robinson, 69 E. 7th St., New York, N. Y.

Redne društvene seje se vrše vsako ČETIRTO SOBOTO v mesecu v društveni dvorani "BEETHOVEN-HALL", 210 E. 5th St. blizu 3. Ave. v New Yorku, N. Y. in se prične točno ob 8. uri zvečer.

I dobite "GLAS NARODA" skozi štiri mesece dnevno, izvzemši nedelje in postavnih praznikov. "GLAS NARODA" izhaja dnevno na šestih straneh, tako, da dobite tedensko 36 strani berila, v mesecu 156 strani, ali 624 strani v štirih mesecih. "GLAS NARODA" donaja dnevno poročila z bojišča in rame slike. Sedaj ga sleherni dan razpošiljamo 13,000! — Ta številka jasno govori, da je list zelo razširjen. Vse osobje lista je organizirano in spada v strokovne unije.

Slovenska Društva

po vseh Zjedinjenih državah imajo za geslo, da kadar treba naročiti

DOBRE IN POCENI

društvene tiskovine, se vselej obrnejo na slovensko unijsko tiskarno

"Clevelandska Amerika"

Mi izdelujemo vse društvene, trgovske in privatne tiskovine. Naša tiskarna je najbolj moderno opremljena izmed vseh slovenskih tiskarn v Ameriki. Pišite za cene vsake tiskovine nam, predno se obrnete kam drugam. Pri nas dobite lepše, cenejše in boljše tiskovine.

CLEVELANDSKA AMERIKA

PRVA SLOVENSKA UNIJSKA TISKARNA

6119 ST. CLAIR AVE.
CLEVELAND, O.

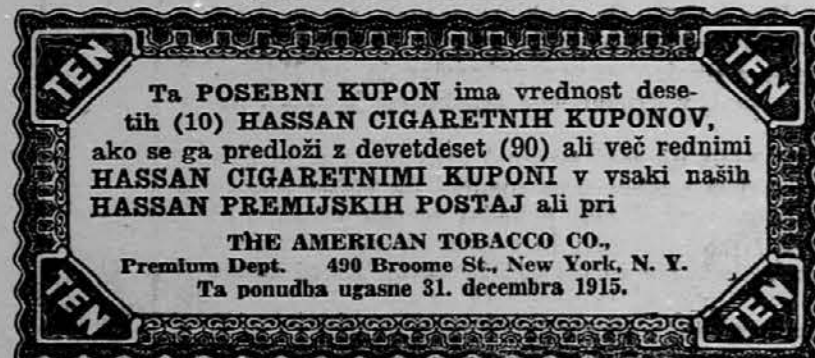
Vrednostna ponudba kadilcem

HASSAN CIGARETTES

"Standard Amerike".

10 HASSAN KUPONOV ZASTONJ

(IZREŽITE TA KUPON)

Ta POSEBNI KUPON ima vrednost desetih (10) HASSAN CIGARETNIH KUPONOV, ako se ga predloži z devetdeset (90) ali več rednimi HASSAN CIGARETNIH KUPONI v vsaki naših HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept., 490 Broome St., New York, N. Y.
Ta ponudba ugasne 31. decembra 1915.

Najboljša kakovost in največja vrednost sta napravila HASSAN cigarete v Ameriki za najbolj razširjenecigarete po 5 centov, z ustnikom. Fini okus, mehki vonjin prikupna lahkost teh velikih, ovalnih cigaret dajejo popolno zadovoljnost.

Par vrednostnih predmetov, katere se dobi za HASSAN kupone:

Kuponi	Kuponi
Milo za briti 25	Zenski ali meški dežnik, ameriški Taffeta, 250
Copit, čistilo so vloženo v trd gumi 50	Mission ročnik 50
Brivec, najboljšje jeklo 50	Kuhinjska oprava — 10 kosov z visedim obešalom. Oprava obtoži iz: Priprave za rezanje mesa s priveskom za drobnejše sekanje; mesarskega noža, Emery brus, kuhovnica, lopatice, noža za kruh, priprave za odpiranje škatelej, velikih vilic, noža za rezanje in žage 300
Jermen, dvojen za brušenje in glajenje 50	Ura za gospode, pristno temno jeklo 650
Elastični pas, ki se R-A-Z-E-T-E-G-N-E, mera od 30 do 44 inčev. Prikladen za vsako telo in postavo. Zdravilni ga priporočajo povsod 100	Ura za gospode ali gospe, z odprtim kazalom. 14 karatno zlato, "Waltham kolesje" 3900
Zepni nožič, biserni ročaj, dve klini ter pila za nohte 125	
Aparat za rezanje hrane, s štirimi nožmi, katerega je lahko pritriliti. Potreben v vsakem domu 200	

Pošljite kupone na Premium Department, AMERICAN TOBACCO COMPANY
Drawer L, 484-490 Broome Street
New York City, N. Y.

Manon¹ Lescaut in Chevalier Desgrieux.

Spisal: **ABBE PREVOST.**Za Glas Naroda prevzel: **G. P.**

15

(Nadaljevanje)

Ločila sva se, potem ko sva določila dan in uro prihodnjega sestanka. Bil je tako prijazen ter določil sestanek že na isto popoldne.

Pričakoval sem ga v neki kavarni, kamor me je prišel iskati krog četrte ure. Nato sva se napotila proti bolnici. Ko sva šla čez dvorišča, so se tresle moje noge.

— O, bog ljubezni! — sem si rekel, — torej bom videl ideal svojega sreča, predmet tolikih solza in bolečin! Nebo, ohrani mojo silo, dokler nisem pri njej! Potem pa razpolagaj z mojimi dnovi! Nikake višje usluge te ne prosim!...

Gospod pl. T. je govoril s številnimi uradniki zavoda in vsi so tekmovali med seboj, da se izkažejo postrežljivim. Dal si je pokazati krilo, v katerem se je nahajala soba Manon in pospremlilo se naju je do njenih vrat, katera se je odprlo z velikanskim ključem. Paznika, ki naju je vodil in ki je moral skrbeti zanjo, sem vprašal, kako preživi dneve.

Rekel mi je, da je angeljsko potrpežljiva in da ni še nikdar slišal iz njenih ust kake trde besede. Tekom prvih šest tednov njene bivanja v zavodu je neprestano jokala, zadnji čas pa nosi svojo nesrečo z večjo strpnostjo. Z izjemo par ur, tekom katerih čita, je celi dan zaposlena s šivanjem in pletenjem. Vprašal sem ga tudi, če ima dosti hrane in odgovoril mi je, da ji vsaj ni nikdar manjkalo najbolj potrebnega.

Dospeli smo do njenih vrat in moje sreče je pričelo burno utripati. Gospodu pl. T. sem rekel:

— Vstopite prvi in pripravite jo na mojo navzočnost. Bojim se, da jo bo presenečenje preveč prevzelo.

Ostal sem v galeriji, a sem slišal pogovor v sobi. Rekel ji je, da prinaša tolažbo, — da je moj prijatelj in da se zelo zanima za našino usodo. Ona ga je iskreno prosila, naj ji sporoči, kaj se je zgodilo z menoj. On ji je nato obljubil, da me bo privedel k njej.

— Kdaj, — je vskliknila.

— Še danes, — je odvrnil. — Srečni trenutek bo takoj napočil in — Chevalier bo tukaj v trenutku, v katerem si ga želite.

Razumela je, da čakam pred vrati in vstopil sem ravno v trenutku, ko je nameravala planiti skozi vrata. Objela sva se z vso strastjo nežnosti, ki polni ljubimce, ko se zopet snidejo po trimesečni ločitvi. Naše stokanje, naše pretrgane besede so globoko ganile gospoda pl. T.

— Zavidam vas, — je rekel ter sedel poleg naju, — kajti ni je zemeljske sreče, katere bi ne žrtvoval tako lepi in strastni ljubici.

— Tudi jaz bi žrtvoval vse prestole sveta, — sem mu odvrnil, — da si zagotovim srečo biti ljubljen od nje.

Uboga Manon mi je pripovedovala o svojih doživljajih. — Jaz pa o svojih. Britko sva jokala, ko sva govorila o najinem obojestranskem položaju, a gospod pl. T. naju je potolažil s ponovno obljubo, da bo storil vse, kar je v njegovi moči, da konča najino bredo. Navšteval pa nama je, naj ne raztegujemo preveč to prvo srečanje, da se tem lažje določi drugo. Veliko napora je imel, predno naju je prepričal. Posebno Manon me ni hotela pustiti od sebe ter me je pač stokrat potisnila nazaj na stol ter me držala za suknjo.

— Ah, na kakem prostoru me puščaš! — je kričala. — Kdo mi daje sigurnost, da te zopet vidim?

Gospod pl. T. ji je obljubil, da bo večkrat prišel z menoj k njej. — Kar se pa tiče prostora, — je v šali dostavil, — se ga ne more imenovati bolnico, temveč Versailles, odkar stanuje v njej oseba, ki zasluži gospodstvo čez vsa sreča.

Ko sem se odstranil, sem dal njenemu pazniku darilo, da bi boljše skrbel zanjo. Mož je bil manj priprost in trdosrčen kot so ponavadi ljudje te vrste. Bil je priča najinega pogovora in nežni nastop ga je ganil. Na dvorišču me je potegnil v stran ter mi zašepetal v uho:

— Če me hočete sprejeti v svojo službo, gospod, ali mi preskrbeti kako drugo mesto, da bom odkodovan za izgubo tega, bi mi bilo zelo lahko oprostiti gospodično Manon.

Ob tem predlogu sem postal pozoren. Kljub temu, da sem bil brez vsakih sredstev, sem mu obljubil veliko več kot je sam zahteval. Živel sem v misli, da se mi bo posrečilo najti sredstva, kako zadovoljiti tega človeka.

— Bodi prepričan, — sem mu rekel, — da bom storil zate vse in da je tvoja sreča prav tako gotova kot je moja.

Hotel sem izvedeti, kaka sredstva namerava uporabiti. Rekel mi je, da bo neki večer odprl njeno sobo ter povedel Manon do glavnih vrat, kjer jo moram pričakovati jaz. Na moje vprašanje, če ne bo v nevarnosti, da jo kdo spozna in ustavi na hodnikih in dvoriščih, je odgovoril, da je to pač mogoče, da pa je treba pač riskirati.

Kljub moji radosti, da sem našel pri njem tako odločnost, sem vendar poklical gospoda pl. T., da mu sporočim o načrtu in o edini okoliščini, ki ga je ogrožala. Gospod pl. T. pa je našel več pomislekov kot jaz.

Priznal je, da je beg mogoč. Če se jo pa spozna ter na poti ustavi, je za vedno izgubljena. Sploh pa bi morala zapustiti Pariz, ker bi se v tem slučaju z dvojno unemo poizvedovalo po Manon. Možki lahko beži, če je sam, v družbi lepe ženske pa je skoro nemogoče ostati neopazni.

Dasiravno so se mi zdeli njegovi ugovori pravilni, mu je bilo vendar nemogoče pregnati iz mojega sreča upanje, da vidim Manon v kratkem prostoru. To sem mu odkrito povedal ter ga prosil, naj bo malo popustljiv radi moje drznosti in neupredljivosti. V resnici sem nameraval zapustiti Pariz ter se nastaniti v kaki bližini mesta ležeči vasi.

S paznikom sva se vsled tega domenila, da ne sme svojega podjetja zavleči dalje kot na prihodnji dan. Da pa storiva vse, kar bi bilo v najini moči, naj bi prinesel jaz možko obleko za Manon. Ni bilo sicer lahko spraviti obleko v bolnico, a meni ni manjkalo iznajdljivosti duha. Gospoda pl. T. sem le prosil, naj obleče prihodnji dan dva jopiča, dočim bi jaz ostalo preskrbel.

Prihodnji dan sva se zopet vrnila v zavod. Imel sem s seboj perilo in druge stvari za Manon in ogrnil sem suknjo, da skrijem svoje polne žepce. Ostala sva le trenutek v njeni sobi. Gospod pl. T. je pustil tam en svoj jopič, jaz pa sem dal Manon vrhno suknjo, katero sem nosil pod plaščem. Nič ni manjkalo pri opravi kot hlače in te sem bil popolnoma pozabil.

Taka pozabljivost bi gotovo vzbudila pri nas smeh, če bi se ne nahajali v tako resnem položaju. Bil sem ves obupan, da bi taka zavalenost prekrizala vse naše načrte. Konečno sem sklenil odstraniti se brez hlače ter pustiti moje pri Manon. Moj plašč je bil zelo dolg in s pomočjo par igel se mi je posrečilo priti iz zavoda popolnoma v redu.

Ostanek dotičnega dne se mi je zdel nezno dolga. Ko je končno napočila noč, sva imela pripravljena voz v bližini zavoda. Nismo dolgo čakali, ko se je prikazala Manon s svojim voditeljem. Oba sta hitro skočila v voz.

Svojo lepo ljubico sem vzel v naročje, — tresla se je kot trepetlika. Kočijaž nas je vprašal, kam naj pelje.

— Pelji nas na konec sveta, — sem mu odvrnil, — ter le na kraj, kjer me ne more nobena stvar ločiti od Manon.

Ta vsklik, katerega nisem mogel zadržati, me je spravil v resno zadrego. Kočijaž je pričel razmišljati o mojih besedah in ko sem mu pozneje imenoval cesto, kamor naj nas pelje, je dal izraza svoji skrbi, da se je zapletel v slabo kupčijo. On da uvidi, da je lepi mladi mož, ki se imenuje Manon, ženska, katero se je odvedlo iz bolnice. On pa da ni nikakor pri volji zagaziti radi mene v nesrečo.

Njegove besede niso imele nobenega drugega namena kot izvesti iz mene večjo svoto za njegovo vožnjo. Še približno smo bili bolnici, da bi ne obljubil vsega.

— Molči, — sem mu rekel, — kajti zaslužil boš luidor.

On je nato izjavil, da bi mi za to svoto pomagal prižgati bolnico na vseh štirih koncih.

Dospeli smo do hiše, v kateri je stanoval gospod Lescaut. Ker je bilo že pozno, se je gospod pl. T. med potjo ločil od naju z obljubo, da naju obišče prihodnji dan. Paznik pa je ostal pri nas.

Manon sem tako zelo privel k sebi, da sva zavzemala le en prostor. Jokala je solze veselja, ko so tekale po mojem licu.

Ko smo stopili iz kočije, da stopimo v hišo gospoda Lescaut, sem imel s kočijažem nov prepričanje, ki je postal za naju usodopoln. Kmalu sem se, da sem mu bil obljubil luidor. To pa ne raditega, ker je bil znesek prevelik temveč iz pripravega vzroka, ker mu nisem mogel plačati.

(Nadaljuje se).

Kaj pravijo pisatelji, učenjaki in državniki o knjigi Berte pl. Suttner

"Doli z orožjem!"

Lev Nikolajevič Tolstoj je pisal: Knjigo sem s velikim užitek prebral in v njej našel veliko koristnega. Ta knjiga zelo vpliva na človeka in obsega nebroj lepih misli....

Friderik pl. Bodenstedt: Odkar je umrla madama Stael ni bilo na svetu tako slavne pisateljice kot je Suttnerjeva.

Prof. dr. A. Dodel: "Doli z orožjem" je pravo ogledalo sedanjega časa. Ko človek prečita to knjigo, mora nehoti pomisliti, da se bližajo človeštvu boljši časi. Kratkotrajno: zelo dobra knjiga.

Dr. Lud. Jakobovski: To knjigo bi človek najraje poljubil. V dno srca me je pretreslo, ko sem jo prebral.

Štajerski pisatelj Peter Kosceger piše: Sedel sem v nekem gozdu pri Krieglach in sem bral knjigo z naslovom "Doli z orožjem!" Prebral sem jo dva dneva neprenehoma in sedaj lahko rečem, da sta ta dva dneva nekaj posebnega v mojem življenju. Ko sem jo prebral, sem zazlel, da bi se prestavilo knjigo v vse kulturne jezike, da bi jo imela vsaka knjižarna, da bi jo tudi v šolah ne smelo manjkati. Na svetu so družbe, ki razširjajo Sveto Pismo. Ali bi se ne moglo ustanoviti družbe, ki bi razširjala to knjigo?

Henrik Hart: — To je najbolj očarljiva knjiga, kar sem jih kdaj bral....

C. Neumann Hofer: — To je najboljša knjiga, kar so ji spisal ljudje, ki se borijo za svetovni mir....

Hans Land (na shodu, katerega je imel leta 1890 v Berlinu): Ne čim slavil knjige, samo imenoval jo bom. Vsakemu jo bom poudaril. Naj bi tudi ta knjiga našla svoje apostole, ki bi šli širiti krščanstvo in učili vse narode....

Financi minister Dunajski je rekel v nekem svojem govoru v poslanski zbornici: Saj je bila pred kratkim v posebni knjigi opisana na pretresljiv način vojna. Knjige ni napisal noben vojaški strokovnjak, noben državnik, pač pa priprava ženska Berta pl. Suttnerjeva. Prosim vas, posvetite par ur temu delu. Mislim, da se ne bo nikdo več navduševal za vojno, če bo prebral to knjigo.

CENA 50 CENTOV.

Naročite jo pri:

Slovenic Publishing Co.,

82 Cortlandt Street, New York City, N. Y.

NAJBOLJŠA SLOVENSKO-ANGLEŠKA SLOVNICA

Prirejena za slovenski narod, s so-
delovanjem več strokovnjakov, je
založila Slovenic Publishing Co., 82
Cortlandt Street, New York, N. Y.

Cena v platnu vezani \$1.00. Rojaki v Cleveland, O. dobo
isto v podružnici Fr. Sakser, 1604 St. Clair Ave., N. E.

MODERNO UREJENA TISKARNA GLAS NARODA

VSakovrstne TISKOVINE
IZVRŠUJE PO NIZKIH
CENAH.

DELO OKUSNO.

IZVRŠUJE PREVODE V
DRUGE JEZIKE.

UNIJSKO ORGANIZIRANA.

POSEBNOST SO:

DRUŠTVENA PRAVILA,
OKROŽNICE — PAMFLETI,
CENIKI I T. D.

VSA NAROČILA POŠILJATE NA:

SLOVENIC PUBLISHING CO.

82 Cortlandt St., New York, N. Y.

"GLAS NARODA" JE EDINI SLOVENSKI DNEVNIK V
ZDR. DRŽAVAH. NAROČITE SE NANJI

NARHANILO.

Cenjenim naročnikom v Mon-
tani, Wyoming in Utah sporoča-
mo, da jih bo v kratkem obiskal
naš potovalni zastopnik,

Mr. OTO PEZDIR,

ki je pooblaščen pobirati naročil
no in izdajati tozadevna potrdila.
Upravištvu "Glas Naroda".

Prosti nasvet in infor- macije priselencem.

"The Bureau of Industry and
Immigration" za državo New
York varuje in pomaga priseljen-
cem, ki so bili osepeljani, oropa-
ni ali s katerimi se je slabo raz-
zalo.

Bresplačno se daje nasvete pri
seljenjem, kateri so bili osepel-
jeni od bankirjev, odvornikov, tr-
govcev s zemljišči, prodajalcev
parobrodskih listkov, spremljeval-
cev, kazipotov in posestnikov go-
stila.

Daje se informacije v naturali-
sajskih zadevah: kako postati
državljan, kjer se oglašati za dr-
žavljanke latine.

Sorodniki naj bi se sestali s pri-
seljenici na Ellis Islandu ali pri
Barge Office.

DRŽAVNI DELAVNI
DEPARTAMENT

(State Department of Labor)
BUREAU OF INDUSTRY
AND IMMIGRATION.

Urad v mestu New Yorku: 86
East 29th St., odprti vsaki dan od
9. ure jutraj do 5. popoldne in
v sredo sveder od 9. do 12. ure.

POZOR ROJAKI!

Najbolj u-
spesno ma-
nilo za žen-
ske in moške
se, kakor tu-
di za mlade
brke in brado.
Ako se radi to
mazilo, zra-
stelo v 6 te-
dih, krasni,
gosti in dolgi
lasje, kakor
tudi rožnim
krasne brke in
brado in ne-
do odpadali in
ne ovisli. Razmizem, kostil ali trganje v ro-
kah, nogah in križu v 8 dneh popolnoma odpravim.
rane, opeljene, bole, ture, kratje in grinte, potne
noge, kurje oči, bradavice, osebine v par dneh
popolnoma odstranim. Kdor bi moja zdravila brez
uspeha rabil, mu damo za \$5.00. Prite takoj po
cenik in knjižico, pošljem zastonj.

JAKOB WAHČIČ,

1602 E. 54th St., Cleveland, Ohio.

ROJAKI NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVEČJI
SLOVENSKI DNEVNIK V ZDR.
DRŽAVAH.

Veliki vojni atlas

vojskujocih se evropskih držav in pa kolonij-
skih posestev vseh yelesil.

Obsega 11 raznih zemljevidov.
na 20tih straneh in vsaka stran je 104 pri 134 palca velika.
Cena samo 25 centov.

Manjši vojni atlas

obsega devet raznih zemljevidov
na 8 straneh, vsaka stran 8 pri 14 palcev.
Cena samo 15 centov.

Vsi zemljevidi so narejeni v raznih barvah, da se vsak
lahko spozna. Označena so vsa večja mesta, število pre-
bivalcev držav in posameznih mest. Ravno tako je povsod
tudi označen obseg površine, katero zavzemajo posamezne
države.

Pošljite 25c. ali pa 15c. v znakah in natančen naslov
in mi vam takoj odpeljemo zaželjeni atlas. Pri večjem
edjemu damo popust.

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

ZASTONJ

deset (10) HASSAN kuponov
(IZREŽITE TA KUPON)

TA POSEBNI KUPON je vreden deset (10)
HASSAN CIGARETNIH KUPONOV ako se
ga predloži skupno z devetdesetimi (90) ali več red-
nimi HASSAN CIGARETNIMI KUPONI v kaki na-
kih HASSAN PREMIJSKIH POSTAJ ali pri

THE AMERICAN TOBACCO CO.,
Premium Dept. 490 Broome St., New York, N. Y.
(Ta ponudba upadne 31. decembra 1915.)

Velika vojna mapa

vojskujocih se evropskih držav.

Velikost je 21 pri 28 palcih.

Cena 15 centov.

Zadej je natančen popis koliko obsega kaka država,
koliko ima vojakov, trdnjav, bojnih ladij i. t. d.

V zalogi imamo tudi

Stensko mapo cele Evrope \$1.50.

Veliko stensko mapo, na eni strani Zjedi-

njene države in na drugi pa celi svet, cena \$1.50.

Zemljevid Primorske, Kranjske in Dalma-

cije z mejo Avstro-Ogrske s Italijo. Cena je 15

centov.

Pri nas je dobiti tudi velike zemljevide posameznih

držav, kakor naprimer od Italije, Rusije, Nemčije,

Francije, Belgije in Balkanskih držav. Vsi so vezani v

platno in vsak stane 50 centov.

Naročila in denar pošljite na:

Slovenic Publishing Company,

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

Zanesljivo pride sedaj

denar v staro domovino.

Do dobrega sem se prepričal, da dospejo denarne pošiljatve
tudi sada zanesljivo v roke naslovnikom; razlika je le ta, da potre-
bujejo pošiljatve v sedanjem času 20 do 24 dni.

Torej ni nobenega dvoma za pošiljanje denarjev sorodnikom
in znancom v staro domovino.

100 K velja sedaj \$16.00 s poštnino vred.

FRANK SAKSER

82 Cortlandt Street, New York, N. Y.

6104 St. Clair Ave., Cleveland, Ohio.